

ХАЬИАТ
1937 СЫЛТАН
ТАХСАР

САХА РЕСПУБЛИКАТЫН НЬУРБА УЛУУХУН ХАЬИАТА

НЬУРБА

12+

2015 сүл
Тохсунньу
17 күнэ
Субуота
3-4 №
(11341)

ТЭРИЙЭЭЧЧИЛЭР: СР Правительствота, Ньурба улууһун "Ньурба" ("Огни Нюрбы") хаһыат редакцията" автономнай тэрилтэ

- Олохтоох салайыныы -

Осип Степанович Николаев салайааччылаах "Гарант-строй" ХЭТ бу эбийиэгэр үлэтин 2013 сылтан саҕалаабыта. Кинини Ньурба улуугар саҕа сүүрээни (чааһынай-судаарыстыбаннай партнерство) олоххо киллэрээччи быһытынан сыаналыаха сөп. Чуумпук, биллэ-көстө сатаабакка үлэлээн, тигэһэр тигэрдэн эрэр.

Билигин манна 4 киһи үлэри. Олохтоохтор Яков Струкин уонна Анатолий Черов сантехникатын бу күннэргэ бүтэрээри сылдьаллар. 2-с этээскэ душевой кабинка, 1-кы этээскэ раковиналар туруоруллалара хаалбыт. Ууну сылытар тэрили туруорбуттар. Тымныы да, сылаас да уута баар. 1-кы этээскэ 2 таджик үлэри. Биридэрэ түннүктэр анныларыгар иттии ситимин радиатордарын аныгы матырыйалынан бүөлүү сылдьар. Атына кэтэх аан таһынаабы эркини шпаклевкалыыр. Бу нэдиэлэбэ электротэр кэлэн "сылаас муостаны" холбуллар. Онтон ламинатынан тлэгниэхтээх. Иккис этээскэ ороннору, ыскааптары, 1-кы этээскэ ыскааптары хомуйан туруорбуттар.

Уруккута федеральной казначейство хонтуораланан олохтоох дьэтин оҕо саадыгар сөп түбэһиннэрэн онорон үлэбитин саҕалаабыппыт, - диір Осип Степанович. - Ол үлэни сырыттаһытына, миэхэ идийэй киирбитэ, Манна иккис этээһи тутан улааттыннан биэриэххэ диэн. Санаабын этэммин улуус дьаһалтатын кытта кэпсэтии ыһыппытым. Харчы ылбакка эрэ, саҕаланыбыттан бүтөр диэри барытын бэйэбит суоппугар онордубут. Миэбэлин эмиэ бэйэбит үппүтүнэн атыластыбыт. Новосибирскайтан оҕо былаһааккалаах, оонньуурдардаах контейнер кэлиэхтээх. Аныгыскы нэдиэлэбэ Дьоккуускайтан хаалбыт миэбэл уонна утуулар таҕас кэмпиликтэрэ аҕалылыахтаах.

Хааччыы былааннаабыппыт курдук буолбата. Симиэтэнэн 712 тыһ. солк. мал-сал ылыллыахтаабыт. Ол эрээри биһиги атыластыбытыгар 1,6 мөл. солк. суумалаах сөт бэйрдирилэр. Инньэ гынан ити боппуруска оҕо саадын сэбидиэссэтин кытта кэпсэтэ сылдьабыт. Атынын тохтотон ба-

Үлэтэ түмүктэнэр эрэр

Ньурба куорат олохтоохторо уонна ыалдьытара Энергетик кварталга охсуллан аастахтарына, Энергетик квартал 71 №-дээх дьэитэ 2 этээстэнэн, кыһыл уонна араҕас өҥнөөх билиитэ эпсиэйдэнэн дьэрэкээн көрүнгэнэн, "үүнэн" тахсыбытын көрөр буолуохтаахтар. "Лесная сказка" диэн тэрилтэ аатын ыйар суруктаах дуоска ыйаммыт. Бу - манньк ааттаах оҕо саадын эбии саҕа куорпуһа.

Николаев О.С.

ран, миэбэли толору хааччылар курдук.

Ирдэбил быһытынан, эбийиэк бүтэһинэ биридэр федеральной субсидия бэйрлэр эбит. Ол иһин үппүт кырыымчык буолан, балтараа сылы быһа онордубут. Кирэдьит ылбыппыт. 2014 с. ахсынны 10 к. Байга-дуолга сыһаннаһыларга уонна муниципальной атылаһыларга кэмтиэти кытта хантараак түһэрсиппит. Онтон дьэ билигин төлөнүөхтээх.

Саҕа дьылга барытын бүтэрэн бэлэх оноруохпут дии санаабыппыт да, кыратык хойутаабыт. Докумуоннарын да онгорторууга элбэх ыарахаттары көрүстүбүт. Сирин докумуона билигин да бүтэ илик, КИО-лар оноро сылдьаллар. Таһынаабы благоустройствотын үлэтин сайын ситэриэхпит.

Оҕо былаһаакката туруорулуоҕа. "Виллоавтор" ААУо-ну кытта гравий аҕалан куталларыгар дуо-габардастыбыт. Олбуорбутун онгорбуштун, олохтоохтор туруорсаннар төттөрү көтүрэн кыччаттыбыт. Аһарга син-биир кыараҕас диэн өссө сайабылыанна суруйбуттар, онно мэрйяҕа ыңгырыллан бара сырыттым. Массыналар аасыһалларыгар сөптөөх, ону өссө кэнэтэр баҕалаах буоллахтарына көнүлэ суох тутуллубут тэпилиссэлэри көтүрэн суол таһаралларыгар быһаары ылылына.

Байга-дуолга сыһаннаһыларга уонна муниципальной атылаһыларга кэмтиэти салайааччылар А.С.Антонов уонна А.Н.Сысолятина чопчулаан эппиттэринэн, 2014 с. ахсынны 10 к. түһэрсиппит муниципальной хантараак Ньурба к. Энергетик

квартал 71 №-гэр "Лесная сказка" оҕо саадын эбии куорпуһун олох-сутарга дьэни улуус бас билиитигэр ылар туһунан буолар. Хантараак сыаната - 20 мөл. солк. Ол иһигэр оскуола иннинээҕи үөрэх регионнаабы систимэлэрин модернизациятыгар федеральной бүддьүөттэн 13 мөл. 825 тыһ. солк. ананар. СӨ бүддьүөттэн - 5 мөл. 174 тыһ. солк. уонна улуус бүддьүөттэн 1 мөл. солк. көрүллэр. Кураанах эркиннэр буолбакка, барыта комплекснан иккис этээс атылаһыллар. Оборудования, тэрилэ атылаһыллан бүтүн эрэр. Тохсунньу 30 к. "Гарант-строй" ХЭТ үлэтин түмүктэнэн, кэмтиэккэ туттарыахтаах. "Лесная сказка" оҕо саадын (Семенова Л.В.) саҕа куорпуһугар 25-тии оҕолоох 2 бөлөх аһыллар.

Геннадий АНТОНОВ.

Струкин Я.Я.

Куорат баһылыга А.М.Иннокентьев 2014 с. түмүктэриттэн билиһиннэрдэ, куорат сайдарын туһугар биір санаанан сомоҕолон үлэлииргэ ыңгырда. Быйыл Ньурба куоракка Тупсаран оноруу сылынан биллэрилиннэ. Алексей Михайлович үлэ бэтэрээн Филиппова Марина Михайловна уонна "Ростелеком" Ньурбатаабы тэрилтэтин сүрүннүүр испэсэлиһэ Бурцева Екатерина Семеновна Ньурба к. бочуоттаах олохтообун дастыбырыаннаһытын уонна бэлиэтин, Музыкальной оскуола иитиллээччитэ, Ньурба 3 №-дээх оскуолатын 2 кылааһын үөрэнээччитэ, "Саха сирин саҕа ааттара" эдэр толорооччулар XV өрөспүүбүлүкэтээҕи куонкурустарын кыайыылааҕа Прокопьева Александра Махтал суругу туттарда. Мустубут дьонго Ньурба куорат дьокугааттарын Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ И.Г.Гуляева, улуус баһылыгы социальнай боппурусостарга солбуйааччыга С.Д.Дондокова, куорат бэтэрээннэрин Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ М.И.Иванов эбэрлэлэрин тигэриилэр. 1995-2014 сс. Ньурбатаабы оҕону эбии үөрэтэр киин дириэктэринэн үлэлээбит Давыдова Валентина Яковлевна Бүтүн Арасыйытаабы куонкурус "Сыл дириэктэрэ" бэлиэтэ туттары-

лынна. Култуура үлэһиттэрэ уонна норуот маастардара СӨ Судаарыстыбаннай Мунһабын - Ил Түмэнин сис кэмтиэтин Бочуотунай грамоталарын туттулар.

Куорат баһылыгы Баалын ураты суолталаах бэлиэ түгэниэн "Сыл киһитэ-2014" анал аат хаһаайыттарын наҕараадалааһын буолла. Бу куонкурус бүтэһин 2012 с. ытыллыбыта. Быйыл мэр А.М.Иннокентьев дьаһалы-

делениетын сэбидиэссэйэ, инбэлиит оҕолорго аналлаах Ньурбатаабы социальнай-реабилитационнай киин педиатр бырааһа Васильева Олимпиада Трофимовна. Кини доруобуйа харыстабылын эйгэтигэр 41 сыл үтүө суобастаахтык үлэлээтэ.

"Дьэ кэргэн баһылыга" - Эверстов Михаил Семенович, 3 оҕо аҕата, 9 сиэн уонна 1 хос сиэн эһэтэ, улуус бочуоттаах олохтоо-

ИдьО начаалынныга Г.И.Павлов биллэриитинэн, Ис дьыала министриэтибэтигэр Г.П.Илларионовка "УАЗ" массына бэриллибит.

"Сыл бэтэрээнэ" - Тогуллахов Илья Гаврильевич, социальнай сулуспа туйгуна, улуус бочуоттаах олохтооҕо. Кини үлэтэ уонна уопастыбаннай олоххо көхтөөх кыттыыта үтүө холобур буолар.

"Аһаҕас сүрэх" - улуустаабы

нү-өйөбүлү онгорор.

"Сыл лидэрэ" - улуустар икки ардыларынаабы кыраҕаастар уонна инбэлииттэр Ньурбатаабы интэринээт-дьэһэлэрин дириэктэрэ, социальнай сулуспа туйгуна, 2013 с. "Золотой фонд кадров Родины. Республика Саха (Якутия)" энциклопедияҕа киирбит В.Н. Котоконова.

"Сыл дебюта" - Ньурбатаабы техницей географияҕа учуутала, улуус дьаһалтатын иһинэн уопастыбаннай сэбидиэти чилиэнэ Афанасьев Алексей Борисович. 2014 с. кини "Сыл учуутала" өрөспүүбүлүкэтээҕи куонкурус лауреата буолбута.

Тэрээһини эбэрдэ нүөмэрдэр, кэнсир кыргыттылар.

Бу күн куорат тэрилтэлэрин ортотугар "Саҕа дьылаабы кыргытты" көрүү-куонкурус түмүгүн таһаардылар. I миэстэбэ - инбэлиит оҕолору реабилитациялыыр Ньурбатаабы өрөспүүбүлүкэтээҕи реабилитационнай киин, II - Ньурба оройуоннаабы 26 №-дээх баһаары утары судаарыстыбаннай сулуспа этэрээтэ, III - "Тулукчаан" оҕо сада буоллулар, грамоталарын уонна сыаналаах бириэстэринэн бэлиэтэннилэр. Маһаһыннар ортолоругар "Иванов А.Г." ИП ("Киин" киоск-тохтобул) табыста.

Геннадий АНТОНОВ.

- Ньурба - мин куоратым -

Сыл бастыҥнара чиэстэннилэр

Тохсунньу 13 к. Н.И.Харитонов-Чуор аатынан "Кыталык" ҚД-гар Ньурба куорат баһылыгы Баала ытылынна.

нан куонкурус салҕанан, номинациялар уларытыллан ытылынна. 2014 сыл түмүгүнэн олохтооммут 8 анал ааттар кыайылаахтарын быһаарыыга 12 киһилээх хамыһыһа үлэлээбит. Дьонго-сэргэбэ биллэр салайааччылар уо.д.а. ыңгырыллан тахсан, кэнбэрдэри арыһан анал ааттар кыайылаахтарын биллэрдилэр.

"Анал" ("Призвание") - медико-социальной реабилитация от-

ҕо, көхтөөх уопастыбанньык, 2014 с. кэргэнинин Кыһыл көмүс сыбайаларын бэлиэтээбиттэрэ.

"Быһы" ("Поступок") - полиция ыстаарсай прапоршига, участковой боломуочунай көмөлөөччүтэ Илларионов Геннадий Петрович. 2014 с. кини сулуспатын кэмгэр баһаары маннаһынан көрөн, көмөбө кэлбит дьон кытта умайа турар дьэйтэн 5 оҕону таһааран быһаабыта.

киин балыһа анестезиологияҕа, реанимацияҕа уонна интенсивнай терапияҕа отделениетын анестезиологияҕа медсестэрэтэ, актыыбынай донор Апросимова Елена Сергеевна.

"Сыл мецената" - "Зодиак" ХЭТ генеральной дириэктэрэ Медведева Тамара Ивановна. Кини Ньурба куоракка уонна улууска ытыллар бары тэрээһиннэргэ спонсордыыр, ДИПИ попечителэ буолан улахан көмө-

- Ил Түмэннэ -

Александр Жирков быыбардааччылары кытта сылы түмүктүүр көрсүһүүтэ

2014 сыл ахсынньы 27 к. Ил Түмэн Председателэ Александр Жирков гражданныра кытта учурааттаах көрсүһүүтүн ыытта.

Спикер приемугар кэлбит дьон туруорсар боппуруостара сунньунэн олорор дьизэн хааччыллы, табаны иитии эйгэтигэр уонна общественной холбоһуктарга сыһаннаахтар.

Александр Николаевич Анаабыртан сылдыар табаныты кытта муниципальной унитарнай тэрилтэбэ үлэтир табаныттар хамнастарын төлөбүрүн аабыны ньыматын (методикатын) дьүүлэстилэр. "2014 сылга Арктика сылын чэрчитинэн табаныт хамнаһын кээмэйэ 1,5 төгүл үрдэтиллибитэ. Биһиги кэлэр сылга салгы ити быһаарыы толорулуутун хонтуруолга тутуохпут", - диэн бэлиэтээтэ Александр Жирков.

Пенсионер П. уһулуучулаах общественной деятель В.В. Никифоров-Күлүмнүүр төрөөбүтэ 150 сылыгар сыһаннаах матырыяаллары ажалла. В.В. Никифоров-Күлүмнүүр үбүлүүйүн бэлэмнээн ытыгыга тэрийэр кэмтитэ

председателин солбуйааччы быһытынан Александр Николаевич матырыяалы ажалыт пенсционерга XX үйэ бүтүүтүн - XXI үйэ сабаланытын уһулуучулаах общественной деятельин туһунан кинигэни таһаарыыны бэлэмнээһингэ үлэтир бөлөх састаабыгар киирэн үлэлэһэригэр эттэ. "Күлүмнүүр туһунан бу ситэрлибит-хоторуллубут вариант "Саха национальнай интеллигенциятын бастакы көлүөнэтэ" диэн барыллаан ааттаах серия бастакы

томуна буолуоҕа", - диэн кэпсээтэ республика парламенын спикерэ Александр Жирков Д.Д. Петров олоһун уонна үлэтин туһунан кинигэни бэчээккэ бэлэмнээһингэ кини Ил Түмэни кытта бииргэ үлэтир сөптөөбөр тохтоото.

Көрсүһүү кэмигэр үлэ ветерана спикергэ биир кэрэхсэбиллээх сонуну иһитиннэрдэ. Ол курдук, Дмитрий Дмитриевич Петров бэйэтин кэмигэр архыыптан 1943 сыл атырдыах ыйыгар Донбаска

Саур-Могила үрдэлин ылыыга 400 саха буйуна кытыбытын, олортон 140 саллаат Уус-Алдан оройуонтан төрүттээхтэрин туһунан сэдэх дааннайы булбут, олоһу барыларын ааттара-суоллара бэчээккэ тахсыахтаах кинигэбэ кирибит.

А.Н. Жирков гражданин Н. кытта "Аан дойду табаныттар" Ассоциация үлэтин, Норвегия парламенын уопутун, "Эбээн нуруотун ассоциацията" общественной тэрилтэ регионнары кытта

үлэтин былаанын дьүүлэстилэр. Александр Николаевич "Аан дойду музейдарыгар XVII-XX үйэ сабаланытыгар Саха сириин нуруоттарын материалнай уонна дуоһунай культуралара" сааһыламмат каталогы бэчээккэ бэлэмнээн таһаарыы научнай бырайыагар Ассоциация консультант быһытынан көхтөөхтүк кытара эрэйиллэрин бэлиэтээтэ. Ил Түмэн Председателэ Александр Жирков бу бырайыак салайааччытынан буолар. Бырайыак кырааныысса таһынаабы музейдар хомуйбут коллекцияларын туһунан кэпсиир суругу-бичиги толорор уонна билиһиннэриини ыытар суолталаах.

Нуруот депутата кирибит ыйытыларга сииһили хоруйлары биэрдэ, олортон икки боппуруос спикер хонтуруолугар ылылына.

Ил Түмэн пресс-сулуспата.

- Театр быһынын сэгэтэн... -

Тымныы полюһугар Ньурба тыйаатырын айана

Ньурбатаабы государственнай көһө сылдыар драматическай тыйаатырыгар 2008 сыллааха Дмитриев Иннокентий Алексеевич-Сиэн Чолбодук пьесатынан СӨ искусствотын үтүөлээх деятелэ Юрий Макаров туруорбут "Ньурбакаан" испэктээгэ Дьокуускай куоракка ытыллыбыт Ньурба оройуонун күннэрин чэрчитинэн ахсынньы 11 күнүгэр Саха тыйаатырын сыанатыгар оонньоно. Сааланы толору мустубут биир дойдулаахтарбыт, куорат олохтоохтору Ньурбакаан уустук олоһун көрдөрөр испэктээги олус сэргээтилэр, артыстары ытыс дохсон тыаһынан доһууоллаан махталларын биллэрдилэр. Испэктээк кэнниттэн урут Ньурба тыйаатырыгар үлэлээбит Саха, Үүнэр көлүөнэ тыйаатырдарын артыстарыгар, үлэһиттэригэр, Ньурбаттан төрүттээх эдэр артыстарга уонна Ньурба тыйаатырын үлэһиттэригэр Ил Түмэн депутата Антонина Афанасьевна Григорьева бочуотунай грамоталары, бэлэхтэри туттартаата. Сыанаба Ньурба тыйаатырыттан кынат үүннэринэн тахсыбыт нуруот таптыыр артыстара чиэстэннилэр, көрөөччүлэр Ньурба тыйаатырын искусствотын маастардарын бэлэмниир, чочуйар "кузница кадров" буоларын биллилэр, сөхтүлэр. Ахсынньы 12 күнүгэр билигин СӨ бэрэсэдьиэнин сүбэһитинэн үлэтир Андрей Саввич Борисов Ньурба тыйаатырын кэлэктиивин кытта көрүстэ, онно тыйаатыр эстетикатын уларыппакка тутта сылдыарын, "Ньурбакаан" испэктээк туһунан санаатын эттэ, ханнык хайысханан үлэ барыахтаабын туһунан бэйэтин көрүүтүн кытта үлэһиннэ.

Арктика сылынан Саха Өрөспүүбүлүкэтин култууратын туйгуна Петр Винокоров салайааччылаах айар бөлөх тымныы полюһунан биллэр Өймөкөөн оройуонун киинигэр Усть-Нераба, Төрүт, Үчүгэй, Өймөкөөн, Сордонноох, Томтор нэһиликтэригэр гастроллаата. Өймөкөөнтөн төрүттээх соботоо драматическай артыыс Петр Лазаревич биир дойдулаахтарыгар айар үлэтин билиһиннэрэр сыаллаах таһылан онгоһуллубут бырагырааманы хоту дойду ыалдыгытмсах олохтоохтору олус сөбүлээбиттэр, артыстары дьылэригэр-уоттарыгар түһэрэн маанылаабыттар. Өймөкөөн оройуонун нэһиликтэрэ бэйэ-бэйэлэригэртэн олус ыраах буоланнар, айан элбэх бириэмэни ылбыт, ол да буоллар, Өймөкөөн нэһиликтэр артыыстар оскуолаба оҕолору кытта көрсүһөн Ньурба тыйаатырын туһунан кэпсээбиттэр, кэнсиэр көрдөрбүттэр. Ньурба тыйаатыра бу иннинэ ханан да-

баны Өймөкөөнгө сылдыбатаба, СӨ нуруодунай артыыската Валентина Николаева умнуллубат айан туһунан манна кэпсээтэ: "Биһиги айар бөлөх бэрткэ сылдан кэллибит, олохтоохтор ханна да тиийдэрбит олус сылаастык көрсүбүттэрэ, бырагырааманытын сөбүлээтилэр, тыйаатыр кинилэргэ сылдыбатаба олус ырааппыт эбит. Васильева Тамара Егоровна диэн энтузиаст, красед дьэтигэр ыалдыттаатыбыт, кини сүүрэн-көтөн, туруорсан Өймөкөөн "Тымныы полюһунан" ааттаммыт эбит. Верхоянскайы онгороору гыммыттар эбит, Тамара Егоровна докумуоннарга хасыһан, -71 кыраадыска тийэ сылдыбытын дакаастааты. Мин соботоо кини итиник туруулаһан сыалын ситиспитин сөхтүм. Томторго Мария Поликарповна Боярова Өймөкөөн историйатын кэнсиэр Н.М. Заболоцкай-Чысхаан аатын сүгэр оскуола музейыгар экскурсия онордо. ГУЛАГ лаабырын туһунан, "Дорога смерти" диэн ааттаммыт Магадан трагын туһунан олус интэриһинэйдик кэпсээбитэ. Мария Поликарповна ГУЛАГ лаабырыгар хаайылла сыппыт билигин баар дьону кытта сибээһи олохтоон куруук билсирэ тулар. Өймөкөөн оройуона Магаданы кытта кыраныыссалаһа сытар, оройуон сириин барытын Магаданга биэрэ сыспыттар эбит. Оскуола музейын матырыяала олус баай, биһиги Бүөккэбит хаартыскага ыйанан турарын көрөн үөрбүпүт. Томторго Чысхаан шольнятыгар сырыбыт айаммыт биир умнуллубат түгэнинэн буолла. Сир анныгар араас муус онгоһуктары онорон туруорбуттара остуоруйаба ойууланар муус саарыстыбатын санатар. Гастролбут түмүгэр барыбытыгар уонна тыйаатырбыт музейыгар Өймөкөөн туһунан кинигэлэри бэлэхтээтилэр."

Аллайыаха оройуонугар халлаан тымныытынан сибээстээн гастроллар сааскы ылдарга көһөрүлүннүлэр. 4 киһилээх айар бөлөх Нам улуунун Үөдэй, Хомустаах нэһиликтэригэр уонна Хангалас улуунун Кыһыл Үрүйэтигэр Семен Ермолаев пьесатынан Алексей Амбросьев туруорбут "Куба - любовь моя!" испэктээги көрдөрдүлэр.

Ньурба тыйаатырын айар бөлөхтөрүн кыттааччылары бартүмсэн СӨ култууратын туйгуна Розалия Тартақынова туруорбут "Алдьаммыт оонньуурдар" остуоруйатыгар уонна улахан дьонго "Аан дойду дьиктилэрэ" шоу-программаба оонньоон куорат олохтоохторугар бырааһынныккаабы үөрүүнү бэлэхтииллэр.

Мария СЕМЕНОВА.

- Култуура сыла -

Сэмэй ситиһиилээх түмүктээтибит

Үөдэй нэһиликтэр ааттаах-суоллаах олонгоһут дьон төрөөн-үөскээн ааспыттара биллэр. Олортон нуруокка биллибитинэн Васильев Федор Васильевич-Хараарбах Сүөдэрэ буолар. Кини толорбут олонхото "Кырынаастыыр Куо", "Уол Туйгун Бухатыр" диэннэр. Семенов Прокопий Саввич-Тойоку диэн киһи толорбут олонхоло - "Күн Саарыстыба бухатыр", "Уол Дьураа бухатыр". Николаев Николай Григорьевич-Кууһумуус толорбут олонхоло - "Абааһы уола", "Көрүдүүс олонхоло".

Ньукулай Үөдэй нэһиликтэр 1944 с. төрөөбүтэ. Айылбаттан талааннаах ырыаһыт, тойуксут, баянист, гармошкаһыт, олонгоһут. Оонньуу-оонньуу саха мелодистарын ырыатын ылыыра. Ону таһынан сахалыы туйуура, үңкүү тылын олус үчүгэйдик этэрэ, олонхолоура. Кини кырдык да сыанаба тахсан абааһы уолун ырыатын олонхолоон дьыһинтэн бардабына, илэ-чахчы абааһы уола дьүһүлэнэ сылдыарын курдук буолара. 1973 с. Хангаласка ычат фестивалыгар "Абааһы уолун" олонхотун толорон лауреат буолбута. 1976 с. Саха АССР култууратын үтүөлээх үлэһитин Марина Петрованы (Тойуктаах Марына) уонна Ньурба оройуонун нуруот талааннаахтарын кытта Дьокуускайга баран Саха тыйаатырыгар уус-уран самодеятельность Бүтүн союзтаабы фестивалыгар кэнсиэртэн кэлбиттэрэ. Онно Ньукулай "Көрүдүүс олонхону" толорон дьон биһирэбилин ылбыта, "Уус-уран самодеятельность кыттылыааба" дипломнарын наһараадаламмыта.

Хараарбах Сүөдэрэ 1892 с. Үөдэй нэһиликтин кэрэ айылбалаах Төрүт түбэтигэр Бэрэ диэн

сиргэ төрөөбүт киһи. Кэргэнэ Александра Алексеевна Иванова диэн. Сыллата кэриэтэ 4 оҕо төрөөбүт. Улаханнара -Васильев Василий Федорович Дьокуускай-Васильев пединститута үөрэммит. Өр сыл үөрэх чааһыгар сэбиэдиссэинэн, Ньурбаба Сэбиэт исполкомун сэкирэтээринэн үлэлээбитэ. Улуус бочуоттаах гражданина. Икки кыыстаах. Кучугуй кыыһа - Изабелла Николаева эһэтин туйабын хатаран Саха государственнай тыйаатырыгар, Москваба Шепкин аатынан үрдүк театральнай училищаны бүтэрэн баран, артыһынан үлэли сылдыар.

Марына диэн кыыһын Тимир киһи уола Быллака Миитэрэи ылан ииттибит. Марына биир уол оҕолоох, Хангаласка олорор.

Сүөдэр иккиһин 1935 с. Иванова Марфа Ивановнаны кэргэн ылан, икки кыыһы төрөппүттэрэ. Олортон улаханнара Елена Прокопьев Василий Ивановичка кэргэн тахсан, 4 оҕоломуттар. Сиэнэ Иванова Маргарита Васильевна 1 Хангалас орто оскуолатын төрүт култуура учуутала, СӨ үөрбүн туйгуна. Өрөспүүбүлүкэбэ уонна улууска аман-өс күрэх кыттылыааба, тамадаһыт быһытынан эмиз биллэр.

Биир кыыс Прасковья Федоровна Үөдэйгэ өр сыл детсад сэбиэдиссэинэн үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ, биир кыыс оҕолоох.

Федор Васильевич төһө да үөрэммэтэр ааттаах суруксут эбит. Өр сылларга "Герой пятилетки" холкуос бэрэссэдээтэлинэн үлэлээбитэ. Олус ылыннардылаах тыллаах буолан дьон убаастабылын ылбыта. 1967 с. алтынны 26 к. Саха АССР Вер-

ховнай Сэбиэтин Президиумун бочуотунай грамотатынан наһараадаламмыта.

"Санаата көннүүрдэбинэ, ийдэбинэ оһох иннигэр атах тардыстан олорон кэнсиэрэ-ипсиэрэ, олонхолоура", - диэн ахтар сиэнэ Маргарита Васильевна. Кини сүүрбэ сааһыттан олонхолоуру буолбут. Үчүгэй олонгоһут быһытынан биллибит. Мунгутаан Үөһээ-Бүлүүгэ тийэ сылдыбыт. "Кырынаастыыр Куо", "Уол Туйгун Бухатыр" олонхолоуру толорбут. Айылбаттан бэриллибит, тыл хомуһунан баһылаабыт буолан уус-уран тыллаах, хомоһой хоһоонноох, олус үчүгэй сэһэнныит диэннинэн кинини үтүс дьон биллэрэр эбит.

Олонгоһуттарга аналаах бизчэргэ 5 кылаас үөрэнээчигэ Алина Акимова толоруутугар олонхону, Татьяна Илларионова толоруутугар нуруот ырыаларын астына иһиттибит. Салгыы сэттинны 21 к. Хорула нэһиликтэр "Кэскил" култуура киинигэр Чочанов Сергей Тимофеевич-Кылгас Сэргэй аатыгар "Олонхо бистыбат ситимэ" диэн олонхону истии түһүлгэтигэр кыттан Алинабыт 2 мистэни ылла. Грамотанан уонна сертификатынан, сэмэй бэлэбинэн наһараадаланна. Өбүгэ сабааттан кэлбит олонхолоуру, олонгоһуттары үйэтигэр сылтан Федор Васильевич Васильев (Хараарбах Сүөдэрин) туһунан слайданан хаартыскалары туһанан НПК-ба кыттан бэрт элбэх саҥаны кэлбит дьонго иһитиннэрдит, дьүүлүүр сүбэ сэнээритин ылыбыт. Култуура сылын үөдэйгэр сэмэй ситиһиилээх түмүктээтилэр.

М.НИКОЛАЕВА.

- Итэһэл -

Иисус Христос сүрэхтэниитэ

Тохсунньу 19 күнүгэр Православнай Церковь Тойон Тангарабыт уонна Быһааччыбыт Иисус Христос сүрэхтэммит күнүн, эбэтэр Тангара Көстүүтэ (Богоявление) диэн ааттанар бырааһынныгытын үөрүүлээхтик, өрө көтөбүлүүллээхтик туран бэлиэтиир. Сибэтиэй суруйууларга Апостол Матфей (Саҥа Кэс Тыл 3. 14-17) манньк суруйар. Иисус Иордан өрүскэ кэлэн Иоаннга сүрэхтэнэ тиийбитигэр, Иоанн Кинини тохото сатаабыта: "Мин Эйигиттэн сүрэхтэнэрим сөп этэ, оттон Эн миэхэ кэлэбин?" Онуоха Иисус эппитэ: "Билигин манньк буоллун. Биһиги тоухха барытыгар Тангара көнүлүн толоруохтаахпыт". Иисус сүрэхтэнээт, ууттан тахсыбытыгар арай Кини үрдүгэр Халлаан арыллан биэрбитэ, онно Иоанн көрдөбүнэ, Тангара Тына холууп курдук Киниэхэ түһэн иһэрэ. Дьэ онуоха Халлаантан:

"Бу баар - Мин үтүө көнүлбүн толорор Тапталлаах Уолум", - диэн сана иһилибитэ. Тойон Тангарабыт Иисус Христос сүрэхтэниитэ киһи-аймабы быһыы, аныыларбытыттан босхолуу уонна ыраастыы кэлбитин кэрэһилиир Тангара Улуу Кистэлэнэ (Таинство) буолар. Айбыт Тойон Тангарабыт бу сиргэ хас биридибит туһугар кэлбитэ уонна Халлаанга тиийэр суолбутун арыыбыта. "Киһи Уола Бэйэтигэр туһалатаары кэлбэтэбэ, Бэйэтэ туһалаары, олоһун бар дьон туһугар толук уураары кэлбитэ" (Матфейтан Саҥа Кэс Тыл 20:28). Иисус Христос Иордан өрүскэ кириээһининэн аан дойду кыһы уута сибэтии буолар, дьонго Тангара бэлэбэ итэбэлбитин бөбүргөтөргө, аныылаах куһаҥан быһыыларбытын хаалларга, үгүбэ тардыстар амарах санаалаах буоларбытыгар күөс биэрэр.

Ньурбатаабы Сибэтиэй Ньукоула Тангара Дьэтигэр бырааһынныккаабы сулууспалар:

Тохсунньу 18 к.: 9 ч. - сарсыарда Тангара Литургията. Сулууспа кэнниттэн ууну Улуу Сибэтии чыына ытытылар.

Киһэ - 4 ч. Киһээни Тангара сулууспата.

Киһэ - 8 ч. Бүлүү өрүскэ ууну Улуу сибэтии чыына ытытылар.

Тохсунньу 19 к.: 9 ч. сарсыарда Тойон Тангарабыт Иисус Христос сүрэхтэммит күнүгэр анаан Тангара Литургията.

Бүлүү өрүскэ, Сбербанк аннынан, Крещениеба анаан ууга кирирэгэ онгоһуллубут (купель) тохсунньу 18 күнүгүн киһэ 8 чаастан тохсунньу 19 күнүгэр киһэ 4 чааска дьэри ким бабалаабы күүтэр.

Ньурбатаабы Никольскай православнай Церковь.

ПРОГРАММА ТВ С 19 ПО 25 ЯНВАРЯ

Понедельник, 19 января

ПЕРВЫЙ

05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10, 14.30 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55, 02.15 Модный приговор 12.10 Сегодня вечером 14.15 Непутевые заметки 15.15, 03.20 Сколько стоит бросить пить 16.10 Мужское/Женское 17.05, 01.20 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.45 Давай поженемся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.35 "МОСГАЗ" 00.10 Ночные новости 00.25 Время покажет 04.10 В наше время

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 09.00 Еж против свастики 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.35, 14.30, 17.10, 19.35 Вести-Москва 11.55 "ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ" 12.55 Особый случай 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 "СЕРДЦЕ ЗВЕЗДЫ" 16.00 "ПОСЛЕДНИЙ ЯНЫЧАР" 17.30 "БЕДНЫЕ РОДСТВЕННИКИ" 18.30 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 "КОСАТКА" 23.40 Дежурный по стране

НВК САХА

07:00 «Дойдум дьоно» («Таатта» ТВ) 07:30 «В кадре-республика» (ТВ «Нерюнгри») 08:00 «Питерлайф» 08:30 «12 ликов времени» 09:00 «Сага дьылы көрсө» («Нам» ТВ) 09:30 «Сэри кэмин обото түһүлгэ тыһынаах сэргэтэ» («Панорама» ТВ) 10:15 «Дойдум дьоно» («Бэрдьигэс» ТВ) 10:30 «Люди в Южной Якутии» (ТВ «Нерюнгри») 11:00 «В фокусе» (ТВ «Алдан») 11:20 «Дьобур» («Нурба» ТВ) 12:00 «Дойдум дьоно» («Хотун Бүлүү» ТВ) 12:30 «Дьыл модьобутугар...» Елена Старостина-Хотун Арылы кэнсиэрэ 13:15 «Дойдум дьоно» («Нам» ТВ) 13:30 «С новым годом!» (ТВ «Зырянка») 17:00 «Битва стилей» 18:00 «Сахалы муьтыкта көрүбүт» 18:35 «Күнчээн» 18:50 «Дойдум дьоно» («Нурба» ТВ) 19:50 «Аал-луук мас» 20:50 «Сүтэрибит сүрэхтэр» уус-уран киинэ 22:15 «Один в один» концерт

ПЯТЫЙ

05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30, 21.00 Сейчас 05.10 Утро на "5" 08.30 Место происшествия 09.30, 11.30, 10.95, 11.30, 11.45, 12.40, 13.35, 14.25, 15.00, 15.45, 16.40 "Братство десанта" 18.00, 01.10, 18.30, 01.40, 19.00, 02.20, 02.55, 03.25, 03.55, 04.30 "Детективы" 19.30, 20.15, 21.25 "След" 22.20 Момент истины 23.15 Место происшествия. О главном 00.15 Большая папа 00.45 День ангела

КАРУСЕЛЬ

04.00, 00.10 "Букашки" 04.10 "Смурфики" 05.00 Прыг-Скок Команда 05.10 "Крошка Кью" 06.00 "Коля, Оля и Архимед" "В стране невыученных уроков" 06.45, 17.40, 01.15 "Весёлые паровозики из Чаггингтона" 07.30, 18.20, 01.55 "Шарлотта Земляничка. Ягодный пирог" 07.50 Лентяево 08.20 М/с "Принцесса Лилифи" 09.15 М/ф "Межа", "Заяц Коська и родничок", "Муза - Цокотуха" 10.00 Давайте рисовать! "Вальс цветов" 10.20 "Малыш Вилли" 10.55 Звёздная команда 11.10 "Лунтик и его друзья" 13.35 Один против всех 14.15 М/ф "Девочка и слон", "Янтарный замок" 15.00 "Тайны страны эльфов" 15.45, 03.10 "Нодди в стране игрушек" 16.45, 00.25 "Рыцарь Майк" 18.40 М/ф "Про девочку Машу" "В порту" 19.30 Спокойной ночи, малыши! 19.40 "Фиксики" 20.50 "Алиса знает, что делать!" 21.15 "Колыбельные мира" 21.20 "Классная школа" 21.50 Навигатор. Алгрейд 21.55 "Доктор Кто" 22.40 История России 23.10 Х/ф "Мать" 02.15 "Врумиз"

Вторник, 20 января

ПЕРВЫЙ

05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10, 14.00, 04.30 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55, 02.35 Модный приговор 12.10, 21.30 "МОСГАЗ" 14.25, 15.15, 23.50 Время покажет 16.00, 03.35 Мужское/Женское 17.00, 00.45 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.45 Давай поженемся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 23.35 Ночные новости 01.35 Галина Польских. По семейным обстоятельствам

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 09.00 Скальпель для первых лиц. Тайная хирургия 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.35, 14.30, 17.10, 19.35 Вести-Москва 11.55 "ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ" 12.55 Особый случай 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 "СЕРДЦЕ ЗВЕЗДЫ" 16.00 "ПОСЛЕДНИЙ ЯНЫЧАР" 17.30 "БЕДНЫЕ РОДСТВЕННИКИ" 18.30 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 "КОСАТКА" 23.40 Х/ф "СОРОК СОРОКОВ"

НВК САХА

07:00 Концерт ансамбля «Мэнго» 08:00 «Закрытие Года Арктики» 09:00 «Олох көмүс күһүнэ» («Сунтаар» ТВ) 09:45 «Время действовать!» (ТВ «Алдан») 10:00 «В кадре-республика» (ТВ «Спектр») 11:00 «Чтобы летать за солнцем...» 11:35 «Сага дьыл чабылхай кымынар...» кэнсиэр 12:50 «Дойдум дьоно» («Нурба» ТВ) 13:50 «Сага дьылынаны!» 18:00 «Күнчээн» 18:15 «Хотугу сулус» 18:30 «Аал-луук мас» 19:15 «Две звезды-2010» 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 20:45 «Эрчим уонна Ким» уус-уран киинэ 21:50 «Имэрийэ көрүү...» Дарья Лаврова кэнсиэрэ 23:35

ПЯТЫЙ

05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30, 21.00 Сейчас 05.10 Утро на "5" 08.30 Место происшествия 09.30, 11.30, 11.55 Х/ф "Подвиг Одессы" 15.00 Открытая студия 15.50 Х/ф "Вечера на хуторе близ Диканьки" 12+ 18.00, 18.30, 19.00 "Детективы" 19.30, 20.15, 21.25, 22.15 "След" 23.00 Х/ф "Добровольцы" 00.55 Х/ф "Героизм" 02.55, 03.55 Право на защиту

КАРУСЕЛЬ

04.00, 00.15 "Букашки" 04.10 "Смурфики" 05.00 Прыг-Скок Команда 05.10 "Крошка Кью" 06.00 М/ф "Каштанка" "Чуфык" 06.45, 17.40, 01.15 "Весёлые паровозики из Чаггингтона" 07.30, 18.20, 01.55 "Шарлотта Земляничка. Ягодный пирог" 07.50 Лентяево 08.20 М/с "Принцесса Лилифи" 09.15 М/ф "Ореховый пруттик" "Рикки-Тикки-Тави" 10.00 Давайте рисовать! "Парад гусаров" 10.20 "Малыш Вилли" 10.55 Звёздная команда 11.10 "Мук" 13.35 Один против всех 14.15 М/ф "Волшебная палочка" "Куда летишь, Витар?" "Ежик в тумане" 15.00 "Тайны страны эльфов" 15.45, 03.10 "Нодди в стране игрушек" 16.45, 00.25 "Рыцарь Майк" 18.40 М/ф "Про девочку Машу" "В порту" 19.30 Спокойной ночи, малыши! 19.40 "Фиксики" 20.50 "Алиса знает, что делать!" 21.15 "Колыбельные мира" 21.20 "Классная школа" 21.50 Навигатор. Алгрейд 21.55 "Доктор Кто" 22.40 История России 23.10 Х/ф "Мать" 02.15 "Врумиз"

Среда, 21 января

ПЕРВЫЙ

05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55, 02.40 Модный приговор 12.10, 21.30 "МОСГАЗ" 14.20, 15.15, 23.50 Время покажет 16.00, 03.40 Мужское/Женское 17.00, 00.45 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.45 Давай поженемся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 23.35 Ночные новости 01.40 Жизнь - не сказка

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 09.00 Илья Старинов. Личный враг Гитлера 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.35, 14.30, 17.10, 19.35 Вести-Москва 11.55 "ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ" 12.55 Особый случай 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 "СЕРДЦЕ ЗВЕЗДЫ" 16.00 "ПОСЛЕДНИЙ ЯНЫЧАР" 17.30 "БЕДНЫЕ РОДСТВЕННИКИ" 18.30 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 "КОСАТКА" 12+ 22.50 Лёгкое дыхание Ивана Бунина

НВК САХА

07:00 «Невероятные приключения Эльфа и Бубенчика сквозь Галактику» 08:45 «Дойдум дьоно» («Хангалас» ТВ) 09:00 «Золотой фонд ТВ» 09:30 «Якутии небесный покровитель» 10:00 Рождественское поздравление епископа Якутского и Ленского Романа 10:15 «ТВ-спорт»: Адаан-города лыжных 10:45 «Хотун» («Хангалас» ТВ) 6+ 11:00 «Рождественская Елка школьников РС(Я)» 11:45 «Дойдум дьоно» («Борогон» ТВ) 12:00 «Новогодние поздравления из Москвы!» 12:30 «Илкэн, Геван!» 13:30 «Тарбаахатын астыаха» 18:00 «Сахалы муьтыкта көрүбүт» 18:15 «Күнчээн» 0+ 18:30 «Маленькие ангелы» концерт 19:30 «Айыы Уола» уус-уран киинэ 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 20:45 «Айыы Уола» уус-уран киинэ 21:25 «Рождество с примадонной» концерт

ПЯТЫЙ

05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30, 21.00 Сейчас 05.10 Утро на "5" 08.30 Место происшествия 09.30, 11.30, 11.55 Х/ф "Подвиг Одессы" 15.00 Открытая студия 15.50 Х/ф "Добровольцы" 18.00, 18.30, 19.00 "Детективы" 19.30, 20.15, 21.25, 22.15 "След" 23.00 Х/ф "Блондинка за углом" 00.40 Х/ф "Подвиг Одессы" 03.10 Х/ф "Если враг не сдается"

КАРУСЕЛЬ

04.00, 00.15 "Букашки" 04.10 "Смурфики" 05.00 Прыг-Скок Команда 05.10 "Крошка Кью" 06.00 М/ф "Опять двойка" "Замок луннов" 06.45, 17.40, 01.15 "Весёлые паровозики из Чаггингтона" 07.30, 18.20, 01.55 "Шарлотта Земляничка. Ягодный пирог" 07.50 Лентяево 08.20 М/с "Принцесса Лилифи" 09.15 "Про девочку Машу" "В порту" 10.00 Давайте рисовать! "Крокодил из пуговиц" 10.20 "Малыш Вилли" 10.55 Звёздная команда 11.10 "Белка и Стрелка. Озорная семейка" 13.35 Один против всех 14.15 М/ф "Степномордик" "Стойкий оловянный солдатик" 15.00 "Татонка" 15.45, 03.10 "Нодди в стране игрушек" 16.45, 00.25 "Рыцарь Майк" 18.40 М/ф "Последняя невеста Змея Горыныча" "Как грибы с горохом воевали" "Дом, который построили все" 19.30 Спокойной ночи, малыши! 19.40 "Маша и Медведь" 20.50 "Алиса знает, что делать!" 21.15 "Колыбельные мира" 21.20 "Классная школа" 21.50 Навигатор. Алгрейд 21.55 "Доктор Кто"

Четверг, 22 января

ПЕРВЫЙ

05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10, 04.20 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55, 03.20 Модный приговор 12.10 Женский журнал 12.20 "МОСГАЗ" 14.25, 15.15, 00.25 Время покажет 16.00 Мужское/Женское 17.00, 01.20 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.45 Давай поженемся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 00.10 Ночные новости 02.15 Как не сойти с ума

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 09.00 Ударим рублем по фашизму 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.35, 14.30, 17.10, 19.35 Вести-Москва 11.55 "ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ" 12.55 Особый случай 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 "СЕРДЦЕ ЗВЕЗДЫ" 16.00 "ПОСЛЕДНИЙ ЯНЫЧАР" 17.30 "БЕДНЫЕ РОДСТВЕННИКИ" 18.30 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 "КОСАТКА" 22.50 Вечер с Владимиром Соловьёвым 00.30 Восход Победы. Советский "блицкриг" в Европе

НВК САХА

07:00 «Итоги Года Культуры» 08:30 «Күн-дьыл эргири» 09:00 «Моя Якутия» 09:45 «Вестник 01» 10:00 «Мисс Республика Саха (Якутия)-2014» 11:00 «Дойдум дьоно» («Нурба» ТВ) 11:30 «Карнавальная ночь» 12:15 «Дойдум дьоно» («Амма» ТВ) 12:30 «Миннигэстик аһаан!» («Майа» ТВ) 13:00 «Дойдум дьоно» («Нам» ТВ) 13:15 «Айар иэйим ымыыта»: Зоя Багынова 18:00 «Сахалы муьтыкта көрүбүт» 18:20 «Две звезды-2011» 19:55 «Ситим» уус-уран киинэ 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 20:45 «Ситим» уус-уран киинэ 21:40 «Көрсүһэр түгэн...» Игорь Егоров кэнсиэрэ 00:10

ПЯТЫЙ

05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30, 21.00 Сейчас 05.10 Утро на "5" 08.30 Место происшествия 09.30, 11.30, 02.05 Х/ф "Сержант милиции" 15.00 Открытая студия 15.50 Х/ф "Блондинка за углом" 18.00, 18.30, 19.00 "Детективы" 19.30, 20.15, 21.25, 22.15 "След" 23.00 Х/ф "Вечера на хуторе близ Диканьки" 00.20 Х/ф "Частный детектив или операция "Кооперация"

КАРУСЕЛЬ

04.00, 00.10 "Букашки" 04.10 "Смурфики" 05.00 Прыг-Скок Команда 05.10 "Крошка Кью" 06.00 М/ф "Опять двойка" "Замок луннов" 06.45, 17.40, 01.15 "Весёлые паровозики из Чаггингтона" 07.30, 18.20, 01.55 "Шарлотта Земляничка. Ягодный пирог" 07.50 Лентяево 08.20 М/с "Принцесса Лилифи" 09.15 "Про девочку Машу" "В порту" 10.00 Давайте рисовать! "Крокодил из пуговиц" 10.20 "Малыш Вилли" 10.55 Звёздная команда 11.10 "Белка и Стрелка. Озорная семейка" 13.35 Один против всех 14.15 М/ф "Степномордик" "Стойкий оловянный солдатик" 15.00 "Татонка" 15.45, 03.10 "Нодди в стране игрушек" 16.45, 00.25 "Рыцарь Майк" 18.40 М/ф "Последняя невеста Змея Горыныча" "Как грибы с горохом воевали" "Дом, который построили все" 19.30 Спокойной ночи, малыши! 19.40 "Маша и Медведь" 20.50 "Алиса знает, что делать!" 21.15 "Колыбельные мира" 21.20 "Классная школа" 21.50 Навигатор. Алгрейд 21.55 "Доктор Кто" 22.40 История России 23.10 Х/ф "Мать" 02.15 "Врумиз"

Пятница, 23 января

ПЕРВЫЙ

05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Женский журнал 12.20 "МОСГАЗ" 14.25, 15.15 Время покажет 16.00 Мужское/Женское 17.00 Жди меня 18.00 Вечерние Новости 18.45 Человек и закон 19.50 Поле чудес 21.00 Время 21.30 Три аккорда 23.35 Х/ф "ПРИТВОРИСЬ МОИМ ПАРНЕМ" 01.25 Х/ф "ОМЕН-2" 03.20 Х/ф "НАВЕРНОЕ, БОГИ СОШЛИ С УМА-2"

РОССИЯ 1

05.00 Утро России 08.55 Мусульмане 09.10 Людмила Савельева. После бала 10.05 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.35, 14.30, 17.10, 19.35 Вести-Москва 11.55 "ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ" 12.55 Особый случай 14.50 Вести. Дежурная часть 15.00 "СЕРДЦЕ ЗВЕЗДЫ" 16.00 "ПОСЛЕДНИЙ ЯНЫЧАР" 17.30 "БЕДНЫЕ РОДСТВЕННИКИ" 18.30 Прямой эфир 21.00 Х/ф "РОДНОЙ ЧЕЛОВЕК" 22.55 Специальный корреспондент 00.30 Х/ф "СТЕРВА"

НВК САХА

07:00 «Новогодняя передача детской студии «Суус» 07:45 «Үс түгэн» 08:15 «Дойдум дьоно» («Хотун Бүлүү» ТВ) 08:45 «Время действовать!» (ТВ «Алдан») 09:00 «ТВ фондатытан» 09:30 «Дойдум дьоно» («Нурба» ТВ) 10:30 «Люди в Южной Якутии» (ТВ «Нерюнгри») 11:00 «Аал-луук мас» 12:00 «Дойдум дьоно» («Майа» ТВ) 12:15 «Сүгүрүэйэр дьоммут»: Байанайдаах артыыстар 12:45 «Дойдум дьоно» («Таатта» ТВ) 13:15 «Айар иэйим ымыыта»: Ефим Степанов 18:00 «Сахалы муьтыкта көрүбүт» 18:15 «В фокусе» (ТВ «Алдан») 18:30 «Две звезды-2012» 6+ 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 20:45 «Муммут обо» уус-уран киинэ 21:45 «Күн Өркөн»

ПЯТЫЙ

05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30 Сейчас 05.10 Момент истины 06.00 Утро на "5" 08.30 Место происшествия 09.30 Х/ф "Перехват" 11.30 Х/ф "Неуловимые мстители" 13.00 Х/ф "Новые приключения неуловимых" 15.00 Х/ф "Корона Российской империи, или Снова неуловимые" 18.00, 18.45, 19.35, 20.20, 21.10, 22.00, 22.50, 23.35 "След" 00.20, 00.55, 01.20, 01.55, 02.30, 03.00, 03.30, 04.00, 04.35 "Детективы"

КАРУСЕЛЬ

04.00 "Букашки" 04.10, 11.10 "Смурфики" 05.00 Прыг-Скок Команда 05.10 "Крошка Кью" 06.00 М/ф "Вовка в тридевятом царстве" "Трое на острове" 06.45, 17.40, 01.15 "Весёлые паровозики из Чаггингтона" 07.30, 18.20, 01.55 "Шарлотта Земляничка. Ягодный пирог" 07.50 Лентяево 08.20 М/с "Принцесса Лилифи" 09.15 М/ф "Лягушка-путешественница" "Гномы и Горный король" "Кот, который гулял сам по себе" 15.00 Давайте рисовать! "Карта сокровищ" 10.20 "Малыш Вилли" 10.55 Звёздная команда 13.35 Один против всех 14.15 М/ф "Баранкин, будь человеком!" "Ивашка из Дворца пионеров" "Случилось это зимой" 15.00 "Татонка" 15.45, 03.10 М/с "Нодди в стране игрушек" 16.45, 00.25 "Рыцарь Майк" 17.50 "Неуловимые мстители" 18.40 М/ф "Приключения Заплатой и Точки" "Кентервильское привидение" "На лесной тропе" 19.30 Спокойной ночи, малыши! 19.40 "Музыри. Улетные приключения" 20.50 "Алиса знает, что делать!" 21.15 "Колыбельные мира" 21.20 "Классная школа" 21.50 Навигатор. Алгрейд

Суббота, 24 января

ПЕРВЫЙ

05.40, 06.10 В наше время 06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.35 Х/ф "РАССЛЕДОВАНИЕ" 08.00 Играй, гармонь любимая! 08.45 "Смешарики. Новые приключения" 09.00 Умники и умницы 09.45 Слово пастыря 10.15 Смак 10.55 Валентина Талызина. Время не лечит 12.15 Идеальный ремонт 13.10 Александр Мень. "Я все успел..." 14.10 Достояние Республики: Филипп Киркоров 15.50 Воины бездорожья 16.50 Кто хочет стать миллионером? 18.00 Вечерние Новости 18.20 Угадай мелодию 19.00 Театр Эстрады 21.00 Время 21.30 Сегодня вечером 23.10 Х/ф "НЕРАСКАЗАННАЯ ИСТОРИЯ СШ" 00.20 Х/ф "ВТОРЖЕНИЕ" 02.35 Х/ф "МОЙ САМЫЙ СТРАШНЫЙ КОШМАР" 04.20 Мужское/Женское 05.15 Контрольная закупка

РОССИЯ 1

04.40 Х/ф "ЗЕМЛЯ САННИКОВА" 06.35 Сельское утро 07.05 Диалог 08.00, 11.00, 14.00 Вести 08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва 08.20 Военная программа 08.50 Планета собак 09.25 Субботник 10.05 Моя планета 11.20, 14.30 Х/ф "МЕТЕЛЬ" 15.05 Это смешно 18.05 Х/ф "ХРАНИ ЕЕ, ЛЮБОВЬ" 20.00 Вести в субботу 20.45 Х/ф "ВДОВЕЦ" 00.25 XIII Торжественная церемония вручения Национальной кинематографической премии "Золотой Орел"

НВК САХА

07:00 «Ыраах-чугас аймахтарбыт» («Борогон» ТВ) 07:30 «Дойдум дьоно» («Таатта» ТВ) 08:00 «Сүгүрүэйэр дьоммут»: Иван Степанов 09:00 «Тыһынаахтар умнубат сыллара» 09:30 «Дойдум дьоно» («Борогон» ТВ) 09:45 «Аал-луук мас»: Чаччылар 10:15 «Истинг идьит» 10:45 «Благославенный путь предков»: Якутская национальная одежда 11:45 «Аейса, песня» концерт 12:45 «Ыраах-чугас аймахтарбыт» («Борогон» ТВ) 13:15 «Айар иэйим ымыыта»: Герасим Васильев 18:00 «Созвездие талантов» 1 ч.концерта 18:45 «Истинг идьит» 19:15 «Кэбээйи субото» тэттик киинэ 19:45 «Сырдык сүүрээ» кэнсиэр 1 ч. 20:45 «Көнгүл боотурдар» уус-уран киинэ 22:15 «Талпага уйдаран...» «Туймаада» ГВА кэнсиэрэ

ПЯТЫЙ

05.00 Мультфильмы 08.35 День ангела 09.00, 17.30 Сейчас 09.10, 10.00, 10.40, 11.25, 12.15, 12.55, 13.40, 14.25, 15.10, 15.55, 16.40 "След" 18.00, 19.05, 20.15, 21.20, 22.25, 23.35 "Аето волков" 16+ 00.40 Х/ф "Перехват" 02.20 Х/ф "Неуловимые мстители" 03.35 Х/ф "Новые приключения неуловимых" 04.55 Х/ф "Корона Российской империи, или Снова неуловимые"

КАРУСЕЛЬ

04.00 Прыг-Скок Команда 04.10, 23.05 "Ангелина Балирина. История продолжается" 06.00 М/с "Свинка Пеппа" 07.00 Детская утренняя почта 07.30, 08.30 "Маленькие роботы" 08.00 Школа Аркадия Паровозова 09.30 Воображариум 10.00 М/ф "Сказка о царе Салтане" 10.55 Секреты маэров" "Случилось это зимой" 11.30 Х/ф "Каменный цветок" 12.50 "Новаторы" 14.25 "Финли - пожарная машина" 17.00 Разные танцы 18.20 М/ф "Любимчики в поисках радуги" 19.30 Спокойной ночи,

НОВОСИБИРСКИЙ ЦЕНТР ЗДОРОВЬЯ 22-23 января в Нурбе

Проводит полное компьютерное тестирование и оценку состояния здоровья:

- Причины аллергических реакций; аллергии;
- Паразитозы;
- Определение склонности к развитию онкозаболеваний на ранних этапах.

Оценка нарушений по:

- Сердечно-сосудистой системе;
- Бронхо-легочной системе;
- Гормональной системе;
- Костно-мышечная система (суставы, позвоночник);
- Состояние головного мозга;
- Желудочно-кишечный тракт (же-

лудок, печень, поджелудочная железа, кишечник);

- Мочеполовая система.

Прием ведет врач Высшей категории общей практики. Общась со специалистом, вы получите консультацию по всем вопросам Ва-шего здоровья

Дети - с 1 года. Рекомендации.

ПЕНСИОНЕРАМ И ДЕТЯМ СКИДКИ!

Запись по телефону: 8 913 946 04

71 www.sunny.nsk.ru

О возможных противопоказаниях можно проконсультироваться со специалистом.

Лицензия № 0375 / 2010 от 01.09.2010 г.

Конкурсный управляющий ОАО "Нурбинский пищекомбинат" Попов Василий Николаевич

Организатор торгов - конкурсный управляющий ОАО "Нурбинский пищекомбинат" (СНИЛС 039-322-446-48, член НП "МСО ПАУ", 119071, г.Москва, Ленинский пр-т, д. 29, стр. 8) Попов Василий Николаевич, действующий на основании Решения АС РС(Я) от 01.11.2012 г. по делу А58-3058/2009 сообщает о допущенной подателями объявления ошибке и приносит свои извинения.

В тексте объявления, опубликованного на стр. 8 в газете "Нурба" №181-182 от 13.12.2014 г., вместо строк: "Срок представления заявок - с 21 января 2015 г. до 21 марта 2015 г.", читать: "Срок представления заявок с 11 февраля 2015 г. до 11 апреля 2015 г."; вместо: "Торги проводятся с 21 января 2015 г.", читать: "Торги проводятся с 11 февраля 2015 г."

Положение о конкурсе на лучший эскиз герба и флага муниципального образования "Город Нурба"

1. Общее положение

1.1. Конкурс на лучший эскиз герба и флага Администрации МО "Город Нурба" проводится с целью создания высокой по идейному художественному качеству официальной символики муниципального образования "Город Нурба", в которой должна найти свое отражение история развития муниципального образования и его сегодняшнее значение, привлечение общественности к разработке основных символов муниципального образования.

1.2. При разработке эскизов герба и флага муниципального образования "Город Нурба" необходимо учитывать правила классической геральдики, преемственность в экономическом, социальном и культурном развитии территории.

1.3. Организация конкурса возлагается на конкурсную комиссию.

1.4. Конкурс проводится с 25 декабря 2014 года по 15 февраля 2015 года.

2. Условия конкурса

2.1. В конкурсе могут принять участие физические и юридические лица, желающие внести свой вклад в разработку символики муниципального образования "Город Нурба".

2.2. Участники конкурса представляют в Администрацию муниципального образования "Город Нурба", с пометкой "Конкурс", следующие материалы:

1. Эскиз герба муниципального образования;

2. Эскиз флага муниципального образования;

- Эскиз рисунка герба и флага должен быть выполнен в цвете на бумажных листах формата А4, с учетом особенностей социально-экономического развития поселения и его национально-культурных традиций.

- Эскиз герба и флага должен отражать историю названия, исторические традиции, связанные с названием, характерный животный и растительный мир, географические и природные особенности;

- пояснительная записка в объеме не более двух машинописных страниц, в которых следует дать описание идеи герба, цвета, формы, пропорции и т.д.

- запечатанный конверт, содержащий краткую пояснительную записку с указанием фамилии, имени, отчества автора и его адреса. Анонимность авторов сохраняется до принятия решения о лучшем эскизе символики.

2.3. Обязательные условия конкурса:

Эскиз должен иметь краткое описание рисунка символики;

Эскизы герба и флага не должны повторять гербы и флаги Российской Федерации и других государств, субъектов Российской Федерации и муниципальных образований;

Каждый участник представляет на конкурс не более двух работ;

Представленные на конкурс произведения не возвращаются авторам.

Для выполнения работы по анализу проектов комиссия может привлекать экспертов.

После официального утверждения герба и флага муниципального образования все права на него переходят муниципальному образованию.

3. Подведение итогов конкурса

3.1. Отбор и премирование лучших эскизов производится конкурсной комиссией.

3.2. Работа комиссии по подведению итогов конкурса проводится в течение 14 дней с момента окончания подачи заявок на участие в конкурсе.

3.3. Победители конкурса награждаются в течение 30 дней после официального утверждения герба и флага муниципального образования на очередной сессии городского Совета депутатов.

3.4. Победители конкурса на лучший эскиз герба и флага города Нурба награждаются денежными призами в размере 5 тыс. рублей (пять тысяч рублей).

3.5. Награждение победителей осуществляется за счет средств бюджета муниципального образования.

3.6. Лучшие эскизные проекты будут опубликованы в газете "Огни Нурбы", "Нурба" и на официальном сайте муниципального образования "Город Нурба".

3.7. В случае представления конкурсных материалов только от одного участника конкурс считается несостоявшимся.

3.8. В случае, если конкурс признан несостоявшимся, конкурс проводится повторно в порядке, определенном настоящим Положением.

Эгэрдэлиибит!

Күн-күбэй ийэбитин, эбэбитин, аар тойон аҕа-бытын, эһэбитин, Күндээдэ олохтоохторун Тамара Дмитриевна АНДРЕЕВНА, Герасим Прокопьевич САВВИНОВЫ сүрэххитинэн сөбүлээн, тапталгытын холбоон алаһа дьыни тэриммит үтүөлээх күнүтү 40 сылынан ис сүрэхпиттэн ийэн туран итиитик-истинник эгэрдэлиибит!

Биһигини, күнү көрдөрбүт оҕолоргутун, бүөбүйдээн, иитэн-үөрэтэн, сүбэлээн-амалаан бэйэбит суолбутун-ииститин булунар дьон онорбут бары үтүөбүтүн мэлдьи өйдүүбүт, дириг махталбытын тиэрдэбит.

Эдэрди эйгэс дууһабытынан, булгуруйбат сыйаҕас санаабытынан, соргулаах сүбэбитинэн үтүө холобур буолангыт оҕолоргут, сиэннэргит истин мичээрэгэр, сылаас сьһыаныгар куустаран үгүс үөрүүлээх күннэниг, уһун уруйдаах олохтонуг дин алгыбыт.

Эгэрдэни кытта Чурапчыттан, Дьокуускайтан, Уһээ-Булууттан оҕолоргут, сиэннэргит.

Убаастабыллаах биэргэ үлэлиир кэллиэгэбит ФЕДОТОВА Любовь Семеновна!

Эйигин олобун биэр кэрэ-бэлиэ күнэ бэлиэтэммитинэн истинник эгэрдэлиибит.

Олох уһун сулулар улахан харгыстары көрсүбэккэ, ыалдьар диэни билбэккэ, тахсар күнү үөрэ-көтө көрсөн, дьон эйэтин эгэрдээн дьоллоох-соргулаах олобу олооргор баҕарыбыт.

Эгэрдэни кытта Антоновка оскуолатын кэлэктибэ.

Биэргэ үлэлиир бэтэрээн учууталбытын, кэллиэгэбитин ДАВЫДОВ Егор Даниловичи ис сүрэхпиттэн үбүлүйгүнэн истинник эгэрдэлиибит!

Эйэхэ Нурба алмааныны кытаанах, чэгиэн доруобуйаны, үгүс үөрүүлээх түгэннэри, чугас дьон-өр сыйларга муударай сүбэһит, аламаҕай аҕа, эйгэс эһэ буола сьһыдыгар баҕарыбыт. Олоххор аламай күннээх дьоллоох күннэр-дьыллар үүнэ, кэлэ турдуннар.

Эгэрдэни кытта Антоновка оскуолатын кэлэктибэ.

Тапталлаах кэр-гэммин, ийэбитин, эбэ-битин хос эбэбитин, Нурбачаан нэһилиэгин бочуоттаах олохтоо-бо, киһнэ бэтэрээнэ, "Гражданскай кил-бизн" бэлиэ хаһаайы-на, культуура туйгуна ТИХОНОВА Варвара Давыдовнаы 80 саас-кын туолбут үөрүүлээх үбүлүйгүнэн итии-тик-истинник эгэр-дэлиибит!

Нэһилиэк олобор

көхтөөхтүк кыттан, ылыннарылаах тылгынан бэйэн тула дьону түмэр куускунэн киэн туттабыт, биһэхэ үтүө кыһамньыг, иһирэх-сылаас сьһыаныг иһин диригтик махтанабыт! Баҕарыбыт энчирээ-бэт эрчими, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, кэрэ кэски-ли, саргылаах сарсынгыны, үөрүү-көтүү аргыстаах уһун-дьоллоох олобу!

Нурбачаантан кэргэниг Степан Никитич, Нурбаттан, Дьокуускайтан, Сингапуртан оҕолоруг, кийиштэриг, күтүөтүг, сиэннэриг, хос сиэннэриг.

Өгөлдө нэһилиэгин орто оскуолатын үрдүк көрдөрүүлээх биология учуутала, күндүтүк саныыр эдьийбит НИКОЛАЕВА Розалия Никитична, олоххун анаабыт эйгэбэр үлүскэннээх үлэбинэн, биһигинэн-көрүүгүнэн кэнчээри ыччаты үөрэтиигэ-иитиигэ туһуламмыт 40 сыллаах айымньылаах үлэн сьһаналанан "Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэтириг эйгэтин бочуоттаах бэтэрээн" үрдүк ааты сүкпүкүнэн, наҕараадабынан киэн туттан, үөрэн туран эгэрдэлээхтүк буолдохтун.

Баҕарыбыт үөрүү-көтүү энэрдээх, дьол-соргу тулалаах үөрэнит оҕолоруг, үөрэнээччилэриг, чугас дьонуг ситиһилэринэн, тапталларынан угуттанан уруйдана, ааккын ааттатан айхаллана сьһыт дьон аҕаахтаһыт буолдун!

Никитинэр, Федотовтар.

Прокуратура проводит прием граждан

22 и 23 января 2014 года в прокуратуре района в плановом порядке проводится приём граждан по вопросам нарушения прав граждан и нарушений требований федерального законодательства.

Приём проводится в течение рабочего дня по адресу: г.Нурба, ул.Ворошилова, кабинет №1. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность.

- Дьокуускайга Нурба улууһун Күннэрэ -

Көхтөөхтүк кытынныбыт

Ахсынны 8-14 күннэригэр Үөдэй нэһилиэгин делегацията Дьокуускайга Нурба улууһа тэриллибитэ 190 сылыгар аналаах тэрээһингэ бэрт көхтөөхтүк кытына. Нэһилиэк олобун-дьаһабын көрдөрөр стендэлэр, хаартыскалар дьон болҕомтотун тартылар: "Кыайы саллааттар", "Үлэ бастыгнара", "Тыыл бэтэрээннэрэ", "Киэн туттар дьоммут". Киэн туттар киһибит В.А. Петроваҕа аналаах кинигэ уонна хаартыска быыстапкага элбэх киһини түмтэ. Култуура сылынан сибээстээн олонхоһуттарытын киэн эйгэбэ таһааран эмиэ көрдөрдүбүт.

Дьокуускай куоракка үөрэнэ сылдьар биэс устудьон оҕолорго харчынан сэмэй бэлэхтэри баһылык Леонид Николаевич Гаврильевич туттарта.

Ярославскай аатынан музейга турбут экспонаттары көрүүгэ эмиэ сьһытыбыт. Манна Үөдэй таңаратын бэлиэтин кыра куолакала баар эбит. Нурба күннэригэр үөдэйлэр нэһилиэктерин туһунан куорат дьонугар көрдөрөн, кэпсээн билсиһиннэрдилэр. Биир дойдулаахтарбыт нэһилиэктерин ситиһилэрин көрөн сэргээн тарбастылар.

Мария НИКОЛАЕВА.

Өйгө-сүрэххэ үтүө өйдөбүлү хааллардылар

Биир нэдиэлэ устата улууспут делегацията куоракка тийэн араас таһымнаах көрсүүлэри, кэпсэтиилэри, тэрээһиннэри, быыстапкалары ыытан бокуу билбэккэ үлэлээн кэллэ. Биир дойдулаахтарбытыгар улахан дуоһууһуну, сэргэхсийини, үөрүүнү бэлэхтэтибит. Мин тус бэйэм "Нурба уоттара"

литературнай түмсүүнү билсиһиннэрэр, бастакы сурунаалытын көрдөрөр сыаллаах тийиһибит. Сыалын ситэ-хото сиппэтэриин да син таах сьһыдыбатым. Ону-мань көрдүм-иһитим, туспар туһаным. Сьһыдыбыт тэрээһиннэри бары олус элбэх дьонноох, кыттааччылаах, үрдүк көтөбүллүү долгунугар аспыттарын туоһулуубун. 3 күн үс кылгас түгэн буолан элэстэннилэр. Өйгө-сүрэххэ сүппэт үтүө өйдөбүлү хааллардылар. Айаммыт эмиэ табыллыбытыгар Танараҕа, суоппардарбытыгар махтал.

Түмүктүү кэнсиэр көрөөччүлэр куттарын тутуон тутта. Чахчы Киэн Нурба, Күөх Нурба буоларбытын режиссердарбыт олус бэркэ толкуйдаан илэ көрдөрдүлэр, сүргэбитин көтөхтүлэр.

Ханнык нэһилиэк ордук түмсүүлээбэ, сатабыллааҕа, табыллыбыт салайааччылааҕа эмиэ ырылыччы көһүннэ. Ол курдук, мин билэрбинэн, маалыкайдар күннэтилер, хардары-таары үөрүү үлүскэнин бэлэхтэстилэр. Ону мин олус ымсыраа иһитим. Малдьаҕартан тахсыбыт күөн туттар дьоннордоох курдук сананарым да, көрсүһүү тэриллибэтэбэ, бэлэмнэниллибэтэбэ хомотто. Дьоммутун кытта сибээспит суоҕа көһүннэ. "Нурба" хаһыат ахсынны 17 күнүнээби нүөмэригэр "Алаас ахтылдьана күүс-тээх" диэн маалыкайдар биир дьонун киһилэрэ Вера Соловьева суруйуутун астына аахтым, сүүс бырыһан сөбүлэстим.

Онон мин эмиэ улууһум Баһылыгар, администрациятыгар, культуура салаатыгар, бары кыттааччыларга барҕа махталбын аныбын.

Инникитин даҕаны бары биир киһи курдук түмсэн, атахтаспакка, хайдыспакка олодорбуг, үлэлиирбит буолар диэн баҕа санаалаах кылгас бэлиэтэһиммин түмүктүүбүн. Кэлбит Коза кыла нурбаларга или-эйэни, сомоҕолоһууну, сайдыыны аҕалын!

Евдокия УЛИНОВА.

Лицей учуутала Юрий Афанасьевич Лазарев туһунан кылгастык сатаан суруллубат. Физика уустук өйдөбүллэрин саха оҕотугар судургутук эрэри, олохтоохтук өйдөтөр учуулал эрэ барыга сатаабат дьыалата.

Юра Маалыкай булчут дьэ кэргэтэрин мааньылаах уоллара эрдэ тулаайах хаалан олох эририн-мускуурун этинэн-хаанынан билбит оҕо. Детдомна олон Убайаан, онтон Ньурба 1 №-дээх орто оскуоланын 1968 сыллааха үчүгүйдик үөрэнэн бүтүрбүтэ. Оскуола үөрэнэр сылларыгар үгүс предметнэй олимпиадалар кыайылыахтара этэ, ордук математика уонна физика предметтэринэн умсугууан дьарыктаммыта.

Ити эми кини учуулал сырааах үлэтин, учуулал үлэтигэр оҕо инники кэскилэ тутулуктааһын уонна үчүгэй учуулал дьон оҕо билиитин туһугар эрэ буолбакка, оҕо ис туруга чөл буоларыгар моой эпийэт сүгүөхтээгин өйдөөбүтэ. Ол иһин да буолуо, Юрий Афанасьевич үөрэппит учууталларыгар махтала улахан. Бастакы учуутала Елисеев Н.Е., математиканы үөрэппит Михайлов Н.К., Федоров Е.П., физика-а Алексеев Н.Я., Яковлев Я.С. уонна да атыттар ааттара киниэхэ сибиэтиэй.

23 сааһыттан Сунтаар, Ньурба оройуоннарын оскуолаларыгар физика уустук өйдөбүллэрин оскуола оҕолоругар үөрэтэн күн бүгүн 65 сааһын уонна педагогическай үлэтин 40 сылын бэлиэтиир.

Өссө Сунтаар 2 №-дээх орто оскуоланыгар икки сыл үлэлээри эдэр педагог дьобурдаах оҕолору физика олимпиадаларыгар таһаарбыта.

Ол кээнэ 1978-1998 сылларга Маалыкай орто оскуоланыгар элбэх сыратын бизээн таһаарылыахтык үлэлээн ааспыт. Оскуола оҕолоруттан сыллата 20-30 уолаттар техникэскэй куруһуокка дьарыктанан оройуон, өрөспүүбүлүкэ таһынаах оҕолор техникэскэй оҕоһуктарын быыстапкатын кыайылыахтарынан буолбуттара. Олор истэригэр быраатты Герман уонна Трофим Ивановтар, Алексей уонна Николай Чемпосовтар, Сергей Николаев, Афоня Павлов у.д.а. бааллара.

Юрий Афанасьевич дьобурдаах оҕолору кытары ситиһилээх үлэтин бэлиэтии көрөн 1998 сыллааха Ньурба техникэскэй лицейин администрацията үлэбэ ынырбыта. Учуулал бэрт элбэх толкуй, санаа, былааннаһын кэнниттэн эрэ сөбүлэһэн, Маалыкай курдук дойдуттан элбэх оҕолоох Лазаревтар дьэ кэргэн-

– Иһирэх тылынан –

Киэн туттар учууталбыт

нэрэ Ньурба көһөн киирбиттэрэ. Маныаха даҕаны Юрий Афанасьевич, бэйэтин бэйэтэ дьаһана үөрэммит киһи, тэрилтэбэ кыһалбатын сикэйбэккэ, баарынан бэйэтэ дьаһанан, айымнылаахтык үлэлээн барбыта.

Юрий Афанасьевич лицейгэ үлэлээбитэ номуо 16 сыл буола. Кини лицей үлэтигэр төһүү буолар кылаата - туохха да бэрилбэт күннээҕи үлэтэ - уроктара. Уруок - бу учуулал оҕолуун алтыһар, билиини биэрэр эрэ буолбатах, ону аһан оҕо олоххо туһалаах араас сатабылы, үөрүйэҕи, ньыманы интэриэс бириэмэ көмүс түгэнэ. Дьэ, бу маны таба туһанар - учуулал урдук мастерствота буолар!

Юрий Афанасьевич уроктара бэйэлэрэ туһунан кэрэ поэзия табыллыбыт строкаларын курдуктар. Мин, дириэктэр быһытынан, сыанабылым боростуой: Юрий Афанасьевич хас биридди үөрэнээччи дуһатын таарыйар учуулал. Бу кылгас сыанабылга учуулал төһөлөөх сырата, бириэмэтэ, доруобуйата, ньиэрбэтэ бараммыта барыта киирэр. Ол аата Юрий Афанасьевич үөрэппит оҕолору ситиһилээх буолалаларын туһугар бэйэтин олоһун бүүс бүтүннүү, тугу да бэйэ туһугар ордоруммакка, анаата.

Оҕолор ситиһилэрин аһан сиппэккин, олортон сорохторо: 2002 сыллааха Харбанов Миша физика өрөспүүбүлүкэтээ-

ҕи суперфинал кыайылыаабы, Григорьев Алеша II миэстэлээх, Андреев Вася - III миэстэлээх. Харбанов Миша "Туймаада-2002" физика аан дойдутаағы олимпиада боруонса призера, 2003, 2004 сылларга олимпиада кыайылыаабы, онтон Григорьев Алеша үрүн көмүс призера. Лицейи 2010 сыллааха бүтэрбит Иванов Гаврил үс сылы быһа өрөспүүбүлүкэбэ 3-5 миэстэлэргэ, 2012 сыллааха бүтэрбит Владимир Гаврильев 4 сыл эргиччи суперфинал призера, физика БКЭ-нин 100 баалга суруйбута, 2012 сыллаағы Туймаада аан дойдутаағы олимпиадаларын үрүн көмүс призера.

Верховцев Семен 9 кылааска үөрэнэ сылдьан физика суперфиналын кыайылыаабы, бүтүн Сибиридээҕи олимпиада икки төгүллээх кыайылыаабы, Казахстанга ытыллыбыт Аан дойдутаағы олимпиада икки көрүнгүн кыайылыаабы.

Ол эрэн ити уһулччу ситиһилэринэн эрэ учуулал үлэтэ сыаналамат. Юрий Афанасьевич учуулал быһытынан биир уратыта - бэйэтин педагогическай таһымын тиһигин быспакка үрдэтинитэ уонна үлэтин методикатын чочуйан санаттан сананы кыллэриитэ.

Физиканы үөрэтиигэ сүрүн ирдэбил - экспериментальнай уонна практическая чаастарынан бэриллэбит теорияны чингэтии.

Юрий Афанасьевич мындыр өйө, сатабыла уроктарыгар оҕо илиитинэн тутан-хабан, хараһынан илэ көрөн, кылгаһынан истэн итэбэтэр этаптарын чопчу туһанытыгар сытар.

Учуулалтан эрэ барыларьтан бэйэ уопутун байыты уонна ону кытары кэллигэлэрдийн үлэстии ирдэнэр буоллаһына, Юрий Афанасьевич үлэлэрин сүмэттин хас эмэ сыл түмэн, чочуйан ардыгар бэйэтин күүһүнэн үлэлэтэн "Физикаба задачалар хомуурун-

ньуктарын" 2003 уонна 2009 с.с. таһаарбыта. Кинигэ сүрэхтэниитэ физик учууталлар курустарыгар Москваба ааспыт уонна улахан сэнээрини ылбыта. Онтон бу үбүлүөҕүгэр бэйэтэ бэйэтигэр сүнгэн суолталаах бэлэх оҕоһунна. Оскуола оҕото бэйэтэ физика суоттарын араһын суоттууругар туттулар ньымаларын түмэн хомурунньук бэлэмнээбитэ икки улахан экспертизаны аһан Арасыйаттан көнүлгриф ылан кэллэ. Ол аата туһалааһын учуонайдар бигэргэтиллэр, көнүл бэрилиннэ. Юрий Афанасьевич бэйэлэрин биэс оҕолорунааһар ордук бүбөйдээн үлэлэспитэ. Бу хайдахтаах кыаһый? Ама бэлэми биһиги бэчээттэппэтэхпитинэ сатамат! Хайаан да, оҕо үөрэбин остуолун мааны кинигэтэ буолара чаччы!

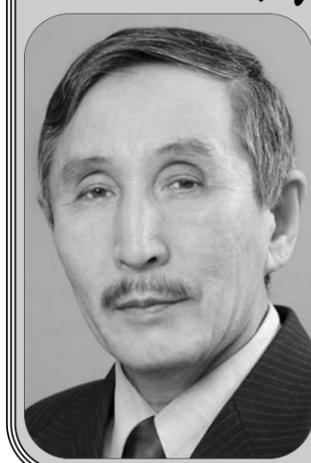
Юрий Афанасьевич кэллигэ, ыал аҕата, тапталаах кэргэн, эһэ быһытынан эргиччи ыраас дууһалаах, олус аһыныгас, ол эрэн эппитин токуруппат, ирдэбитин ситиһэр, ылсыбытын ыһыктыбат, быһата өрөспүүбүлүкэ тарбахха баттанар биир бастың физика учуутала.

Ньурба техникэскэй лицейэ ситиһилэрэ кинитэ суох буолбаттар, тулар тутуах, тумус туттар киһибит. Ол эрэн, сыспатым буолуо, Юрий да Розалия Ильиничнааах буолан итини барытын ситистэ.

Учуулал идэтигэр бэриниллээх, уһулчулаах учуулал, Юрий Афанасьевич туһунан кылгас сыанабыл итинник.

А.Н.Чусовской аатынан Ньурба техлицейин дириэктэрэ К.А. ЕФИМОВА.

Эгэрдэлиибит!

Күндүтүк саныр бииргэ үлэлиир кэллигэбитин, педагогическай үлэ бэтирээнин, РФ үтүөлээх учууталын, Учууталлар учууталларын Юрий Афанасьевич ЛАЗАРЕВЫ 65 сааскын туолбут үбүлүөҕүнэн сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн туран эгэрдэлээтэхпит буоллун! Күн-дьыл өксүөнүн аахсыбакка, ылдыар-кырдыар диэни биллимэккэ, эдэрдий эрчиминэн өрүү үлэ үөһүгэр сылдьан инникитин өссө даҕаны элбэх оҕону үөрэххэ уһуйан үлэлииргэр, дьэбэр-уоккар, дьэ кэргэн-нэр сылаас, сымнаһас сыһыаны, уһун дьоллоох олоҕу баҕарабыт! Иннин эркэйлиэх, кэннин кэнчээрлээх буоллун!

А.Н. Чусовской аатынан Ньурбатаағы техникэскэй лицей кэллигэбит.

Объявление

Постановлением Главы МО "Город Нюрба" Иннокентьева А.М. №03-42 от 23 декабря 2014 г. объявлены конкурсы:

1. На разработку эскиза знака отличия "За вклад в социально-экономическое развитие города Нюрба"
2. На лучший эскиз герба флага муниципального образования "Город Нюрба".

I. Общие положения

1.1. Настоящее Положение определяет порядок проведения конкурса на разработку эскиза знака отличия "За вклад в социально-экономическое развитие города Нюрба".

1.2. Целью конкурса является выявление лучшего, профессионально выполненного и не имеющего аналогов эскиза знака отличия "За вклад в социально-экономическое развитие г. Нюрба".

1.3. Организатором конкурса выступает Администрация МО "г. Нюрба".

1.4. Конкурсный отбор лучшего эскизного проекта знака отличия проводится конкурсной комиссией по подведению итогов конкурса на разработку эскиза знака отличия "За вклад в социально-экономическое развитие города Нюрба", состав которой утверждается МО "г. Нюрба".

II. Порядок организации и проведения конкурса

2.1. Работа по организации и проведению конкурса, обобщен-

нию материалов, представленных на конкурс, осуществляется организатором конкурса.

2.2. Информация о проведении конкурса публикуется организатором конкурса в периодическом печатном издании, а также размещается на официальном портале администрации МО "Город Нюрба".

2.3. Прием конкурсных материалов проводится в течение 30 дней со дня опубликования.

2.4. В информации о проведении конкурса указываются: наименование конкурса; место приема конкурсных материалов, контактная информация;

критерии и порядок оценки знака отличия; порядок представления конкурсных материалов для участия в конкурсе;

размер денежной премии за отобранный эскиз знака отличия;

Положение о проведении конкурса на разработку эскиза знака отличия "За вклад в социально-экономическое развитие города Нюрба"

информация об условиях отчуждения исключительного права на эскиз знака отличия; порядок и сроки объявления результатов конкурса.

2.5. В случае представления конкурсных материалов только от одного участника конкурс считается несостоявшимся.

2.6. В случае, если конкурс признан несостоявшимся, конкурс проводится повторно в порядке, определенном настоящим Положением.

III. Условия конкурса

3.1. В конкурсе могут принять участие физические и юридические лица, желающие внести свой вклад в разработку.

3.2. Участники конкурса представляют в Администрацию муниципального образования "Город Нюрба", с пометкой "Конкурс", следующие материалы:

- Эскиз знака отличия "За вклад в социально-экономическое развитие "Города Нюрба"

- Эскиз рисунка герба и флага должен быть выполнен в цвете на бумажных листах формата А4.

формы, пропорции и т.д.

- запечатанный конверт, содержащий краткую пояснительную записку с указанием фамилии, имени, отчества автора и его адреса. Анонимность авторов сохраняется до принятия решения о лучшем эскизе знака отличия "За вклад в социально-экономическое развитие города Нюрба".

3.3. Обязательные условия конкурса:

Эскиз должен иметь краткое описание рисунка символики;

- Каждый участник представляет на конкурс не более двух работ;

- представленные на конкурс произведения не возвращаются авторам;

- для выполнения работы по анализу проектов комиссия может привлечь экспертов;

- после официального утверждения знака отличия "За вклад в социально-экономическое развитие города Нюрба" все права на него переходят муниципальному образованию "Город Нюрба".

IV. Критерии оценки эскиза знака отличия

Основными критериями оценки эскиза знака отличия являются:

соблюдение правил геральдики и фалеристики; высокая художественная выразительность и эстетичный внешний вид;

оригинальность решений; экономичность исполнения.

V. Подведение итогов конкурса

3.1. Отбор и премирование лучших эскизов производится конкурсной комиссией.

3.2. Работа комиссии по подведению итогов конкурса проводится в течение 14 дней с момента окончания подачи заявок на участие в конкурсе.

3.3. Победители конкурса награждаются в течение 30 дней после официального утверждения знака на очередной сессии городского Совета депутатов

3.4. Победитель конкурса на лучший эскиз знака награждается денежным призом в размере 5 тыс.рублей

3.5. Награждение победителя осуществляется за счет средств бюджета муниципального образования "Город Нюрба".

3.6. Лучшие эскизные проекты будут опубликованы на официальном сайте муниципального образования "Город Нюрба".

Үүт субсидиятын харчытын дьылбатын тула

2014 с. ахсынны 15 к. Ил Түмэнгэ 2015 с. өрөспүүбүлүкэбит үбүн тырыгыга ырытылына. Барыта 16 депутат үүт субсидиятын харчытын 1 лиитэрэтин 50 солкуобайга үрдэтэргэ этии киллэрэргэ туруорустулар. Ол гынан баран, үгүс депутат "утары" куоластаан, бу тыа сириг дьылбатын быһаарыахтаах сүрүн туруорсуулар ааспата.

Итини барытын ырытан көрүөхпүтүн сөп эрээри, сүрүн үбү тырыгы боппуруостарын кылгастык суруйдааха маннык: Правительство уонна чуноубуньуктар бэйэлэригэр 13 миллиард солк. кэринин тырыгыммытар, көрдөрөр-иһитиннэрэр салааларга (хаһыаттарга уонна телевидениеҕа) - 1 миллиард солк. Даҕаран суруйдааха, бу ааспыт сайын Ил Дархан быыбарыгар 432 мөлүйөн солкуобайы онтон-мантан "була охсон" биэрбиттэрэ. Бу курдук бэйэлэрин туһаларыгар үбү булаллар. Онтон үүтү-эти онорон таһаарааччылар үбүлээһиннэрин харчытын сааттаахтык, соруйан эрэ диригэр тийиэбин, була да сатаабатылар! Маны таһынан бу 16 депутат киллэрбит этиитин, тыа дьоно албаска биһигиттэн ордуохтара диэбитти, бары киксибит курдук утардылар!

Дьэ көрүң-истинг, билин уонна харахытын арыыйн.

Дьон туһугар кыһаллан үүт харчытын үрдүтүргэр куоластаабыт дьоннор:

Аммосов Петр Револьдович, Якутское республиканское региональное отделение политической партии "Коммунистическая партия РФ" (Борогонская региональная группа), **Андреев Иван Иванович**, Национальный Северный одномандатный избирательный округ №33, **Атласова Елена Николаевна**, ЯРО Всероссийской ПП "Единая Россия" (общереспубликанская часть), **Бейсембаева Гульсум Агзамовна**, **Васильев Иннокентий Давыдович**, **Винокурова Алина Романовна**, Мирнинский одномандатный избирательный округ № 21, ЯРО ПП "Коммунистическая партия РФ" (Нюрбинская региональная группа), ЯРО ПП "Коммунистическая партия РФ" (Намская региональная группа), **Габышев Михаил Семенович**, Региональное отделение ПП "Справедливая Россия" в РС(Я) (Борогонская региональная группа), **Голомарева Елена Христофоровна**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Национальная Северная региональная группа), **Губарев Виктор Николаевич**, ЯРО ПП "Коммунистическая партия РФ" (общереспубликанская часть), **Егорова Жанна Эдуардовна**, РО ПП "Справедливая Россия" в РС(Я) (Сунтарская региональная группа), **Енгорова Ирина Викторовна**, ЯРО ПП "Коммунистическая партия РФ" (Амгино-Майская региональная группа), **Местников Василий Александрович**, Колымо-Индибирский одномандатный избирательный округ №34, **Румяшев Николай Иннокентьевич**, **Семенов Дмитрий Александрович**, Намский одномандатный избирательный округ №27, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Заложная региональная группа), **Тарасов Олег Владимирович**, Мухуйский одномандатный избирательный округ №23, **Тимофеев Василий Васильевич**, РО ПП "Справедливая Россия" в РС(Я) (Вилуйская региональная группа), **Филиппова Марфа Семеновна**, **Членов Владимир Михайлович**, **Шамаев Иван Иванович**, РО ПП "Справедливая Россия" в РС(Я) (Верхневилуйско-Горная региональная группа), Арктический одномандатный избирательный округ №35; **Верхневилуйско-Горный одномандатный избирательный округ №26**; **Юмшанов Петр Петрович**, РО ПП "Справедливая Россия" в РС(Я) (Намская региональная группа).

Оттон балаһыанньаны билэ-билэ, собус соруйан үүт харчытын үрдүүрүн "утары" куоластаабыт депутаттар:

Акимов Андрей Афанасьевич, Даркылахский одномандатный избирательный округ №7, **Алексеев Гаврил Николаевич**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Верхневилуйско-Горная региональная группа), **Андросов Иван Михайлович**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Таттинско-Томпонская региональная группа), **Артамонов Александр Васильевич**, Удачинский одномандатный избирательный округ №19, **Атаманченко Владимир Александрович**, Гагаринский одномандатный избирательный округ №8, **Балабкина Ольга Валерьевна**, Томмотский одномандатный избирательный округ №15, **Баишев Юрий Петрович**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Мегино-Кангаласская региональная группа), **Владимиров Леонид Николаевич**, Заложный одномандатный избирательный округ №1, **Григорьев Иннокентий Юрьевич**, ЯРО Всероссийской ПП "Единая Россия" (Вилуйская региональная группа), **Дудников Александр Александрович**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Томмотская региональная группа), **Дудников Александр Николаевич**, Алданский одномандатный избирательный округ №14, **Еремеев Алексей Ильич**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Намская региональная группа), **Жирков Александр Николаевич**, Борогонский одномандатный избирательный округ №29; **Земсков Виктор Васильевич**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Удачинская региональная группа), **Иванов Семен Семенович**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Борогонская региональная группа), **Коржак Александр Иванович**, Амгинско-Майский одномандатный избирательный округ №31, **Кошуков Александр Андреевич**, Нерюнринский одномандатный избирательный округ №18, **Ларионов Сергей Александрович**, **Мамедов Алиш Забид-оглы**, Пригородный одномандатный избирательный округ №9, Хангаласский одномандатный избирательный округ №25, **Михайлов Юрий Петрович**, **Михайлова Евгения Исаевна**, **Николаев Юрий Михайлович**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Кобяйско-Верхоянская избирательная группа), Университетский одномандатный избирательный округ №3, Айхальский одномандатный избирательный округ №20, **Ноговицын Александр Александрович**, Кобяйско-Верхоянский одномандатный избирательный округ №28, **Павлов Сергей Степанович**, Южно-Якутский одномандатный избирательный округ №16, **Саввин Дмитрий Васильевич**, Таттинско-Томпонский одномандатный избирательный округ №32, **Садовников Юрий Николаевич**, **Станиславский Виктор Николаевич**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Колымо-Индибирская региональная группа), Промышленный одномандатный избирательный округ №17, **Уаров Александр Сергеевич**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Сунтарская региональная группа), **Федоров Виктор Николаевич**, Полярковский одномандатный избирательный округ №5, **Филиппов Алексей Алексеевич**, ЯРО ВР ПП "Единая Россия" (Амгино-Майская региональная группа).

Хаалбыт 9 депутат "туттунулар". Ол гынан баран туттумут да, утарбыт да суолталара тэнгэр.

Краснослав БУХОЛОВ.

Куорат баһылыгын отчуотун кэнниттэн

2014 сэл бүтэһик күннэригэр куорат дьаһалтатын салайар үлэһиттэрэ куорат тэрилтэлэригэр сылдьан, олохтоохтору кытта көрсөн, куорат дьаһалтата сыллаабы ыһпыт үлэтин отчуотун иһитиннэрдилэр. Бу тэрээһин саҕа талылыбыт "Ньурба куорат" муниципальной тэрилтий баһылыга А.М. Иннокентьев көбүлээһининэн куорат олохтоохтору дьаһалта үлэтин киэн аранҕа таһааран билиһиннэрэр сыллаах онгоһулунна. Урукку өттүгэр баһылык эрэ отчуоттуур этэ, куорат олохтоохторун үгүс өттө ити отчуотка кыайан сылдьыбат этэ, онон нэһилиэнньэ отчуоту дүүүллээһингэ кыайан кыттыбат этэ. Бу сырыыга элбэх тэрилтэ, куорат үлэлиир аранҕа киэнниг хабылына. Куорат баһылыга бэйэтин отчуотун нэһилиэнньэ иннигэр культуура дьыбарыһыгар онордо.

Куорат олохтоохтору баһылык А.М. Иннокентьев ытар үлэтин, инники баһылыгы солбуйан олохтоохтор салаата сөптөөх үлэни ыһпыттын бэлэстэттилар. Ол курдук, куорат уулуссалара хаһаангытааҕар даҕаны онгоһуллубуттарын, бу үлэҕэ саҕа талылыбыт куорат сэбиэтин депутата Протопопов А.Н. ис санаа-

тын ууран үлэлээбитэ көстөр. Онтон куорат уулуссаларын сырдататы үлэтэ былаан быһыытынан тэтимнээх хаамыынан баран иһэр. Маны илээн-саҕалаан куорат сэбиэтин депутата чааһынай предприниматель Иванов А.Г. салайан ытан кэллэ. Билигин тендер быһыытынан атын тэрилтэлэр эмиэ үлэлэһиэхтэрэ.

Сыл бүтүүтүгэр куорат Генеральной былаана куорат сэбиэтинэн бигэргэтиллибитэ. Генеральной былааны дүүүллээһингэ куорат олохтоохтору кыайан кыттыбатахтара. Дьиннээһинэн кинилэр бу дүүүллээһингэ актыыбынайдык кыттыахтаах этилэр, биһиги куоратты инники тутуулар, сайдыыта манна киэн аранҕа дүүүллээһиннээх этэ.

Холобур, куоракка Крестьянскый ырыынак тутуулар олохтот ирдэбилэ буолар курдук. Хас биридии куорат олохтообор бэйэ онорон таһаарар бородууксуйатын туһанын баҕарар биллэн турар. Ол гынан баран бу ырыынактыт былаангга Убайаан дэки тутулуох таһааннаах. Убайаанга ааспыт сылларга эт маҕаһына үлэлээбитин билэбит. Ол гынан баран итинтибит өр үлэлээбэтэҕэ, сотору соҕус буолан

баран сабыллыбыта. Нэһилиэнньэ кыайан ити тэйиччи сиргэ сылдьыбат этэ. Эти уонна үүт атылааччыларынан таһынаабы нэһиликтэр уонна үксүн Антоновка хаһаайыстыбалара буолаллар. Онтон куорат кииниттэн ырааппакка Крестьянскый ырыынагы тутар ордук буолуо этэ дии саныбын. Саастаах дьон оччоҕо куораттыт киинигэр түмсэн, атылаһан, ирээ-хоро кэпсэтэн барыа этэ. Өссө итии чэйдээх, алаадылаах, лэппиэскэлээх сахалы кафе үлэлээтин, оччоҕо дьон үөрэ-көтө сылдьыа этэ. Мин бу боппуруоһу куорат олохтоохторун кытта кэпсэттэхпинэ, бары ырыынак куорат киинин диэки тутууларын баҕараллар. Онтон саҕа куорат дьаһалтата бу боппуруоһу өссө хаттаан көрөн, ыаранатан көрөн баран быһаарара буоллар дии саныбын.

Билинги куорат дьаһалтата ытар үлэтэ үрдүк таһымнаахтык баран иһэр уонна бу курдук нэһилиэнньэ туһугар үлэлиэҕэ дии саныбын.

ИВАНОВ И.Д.,
куорат сэбиэтин депутата,
Ньурба куорат
бочуоттаах олохтообу.

Ыраах Убайааннар кыһалбаларын туруорсаллар

"Ньурба куорат" МТ баһылыга
А.М.Иннокентьевка,
куорат Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ
И.Г.Гуляеваҕа

Аһаҕас сурук

Биһиги, Ыраах Убайаан олохтоохтору, эдэр, эрчимнээх, элбэҕи эрэннэрэр баһылыктыт Иннокентьев А.М. уонна Ньурба куорат ытыктабыллаах депутаттара бу сурукпутун өйдүөхтэрэ уонна өйүөхтэрэ дьээн бүк эрэнэн суруйдуубут.

2015 сэл Ньурба куоратын тупсаран оноруу сыһынан биллэриллибитин биһиги үөрэ, сөбүлүү иһиттибит уонна бэйэбит түөлбөүтү эмиэ ыраас, тунсаҕай көстүүлээх, чөл олохтоох буолуон баҕарабыт.

Ахсынны 15 күнүгэр СӨ Ил Дарханый Борисов Е.А. Ил Түмэнгэ Анал этииттэригэр тыа сиргэр олоорооччу нэһилиэнньэ чөл олохтоох, бэйэтэ аһынан-үөлүнэн хааччынар, духуобунай

уонна эт-хаан өттүнэн чөл туруктаах буолуохтаах диэн этиитин түөлбэ олохтоохтору эмиэ улаханьык сэргии истиибит.

Ыраах Убайаан олохтоохтору бары ооруот аһа үүннэриинэн дьарыктанарыт, сылгы, ынах сүөһү да иһэбит. Билиннитэ нус-хас олохтоох түөлбэ быһыытынан өрөспүүбүлүкэтээҕи олоһор сир-уоту тупсары үс сыллаах былааньыгар 100 бастыг поселениеҕа кириэһитин да баҕарабыт.

Арыгылааһыны утары охсуһуунан сибээстээн, арыгыны анал маҕаһынааҕа атылыгыр туһунан дьаһал кирибитинэн Ыраах Убайаанга аһаллар үһү диэн ол-бу кэпсэл элбэх. Ону биһиги түөлбэ олохтоохтору отой утарабыт. Бастакытын, куорат кииниттэн тэйиччи сытарбытынан манна полиция үлэһиттэрэ суһалык тийэн кэллэрэ уустуктардаах. Иккиһинэн, биһиги микрооройуоммут федеральной айан суолу-

гар турар. Онтон сатыы да дьонно, суоппардарга да бу маҕаһыны аара суолга турара кутталы үөскэтэр. Үсүһүнэн, Ыраах Убайаан аһыгар куорат пляһа баар. Онтон сөтүөлээчилэрэ эмиэ сэргээх. Манна даҕаран эттэххэ, улуус сэллэги эмтиир балыһыһа эмиэ кэккэлэһэ турар. Онтон хайа да өттүттэн ылааха, Ыраах Убайаанга арыгы маҕаһынын аһар элбэх күчүмэҕэйдэри, киһи олоһор, доруобуйатыгар соһуур кутталы үөскэтэрин санатабыт уонна арыгы маҕаһынын Ыраах Убайаанга аһалларын утарабыт.

Онтон бу оройуоммут хаһыатын нөһүө ытыктабыллаах Ньурба куорат МТ баһылыга А.М. Иннокентьев биһиги сурукпутугар эппиэт биэрэригэр көрдөһүбүт.

Ыраах Убайаан
олохтоохторун ааттарыттан
түөлбэ салайааччыта
ШАДРИНА Анна Марковна.

Туолбатах баҕа санаа

Сыл бүтүүтэ Ньурба улуһун депутаттары уочараттаах сессиялара буолан ааспыта. Бу муннаахха биир сүрүн боппуруоһунан "Ньурба улуһун Бочуоттаах гражданын" аатын ингэри боппуруоһа көрүлүбүтэ.

ни ылбыта. Аан дойдуга 2009 с. III миэстэлээх.

3. Семен Семенов, Аан дойдуга кылаастаах маастар, элбэх Аан дойдугаагы турнирдар кыайылааҕа, Саха сиригэр биер күөстээх тустуук быһыытынан биллэр.

4. Иннокентий Иннокентьев, Аан дойдугаагы кылаастаах маастар, Турцияҕа, Кыргызстанга, Д.П. Коркинга, Ташкенга ытыллыбыт Аан дойдугаагы турнирдарга кыайылааһынан тахсыбыт, сахалар биер эрэнэр киһибит.

Будимир Григорьевич бэйэтин үлэтинэн үрдүк ирдэбиллээгин, тренер быһыытынан үлэһитин, киһи быһыытынан үрдүк культуурааһы кэрдөрөр. Кини Саха Өрөспүүбүлүкэтин, Араассыйа үтүөлээх тренерин атын сүгэр. Бу соҕотох киһиэхэ улахан ситиһии дии саныбын.

Будимир оҕо сылдьан Антоновка миэхэ дьарыктаммыта, кэлин үчүгэй тустуук тахсыһы дьээн санааттан Чурапчыга ыһпыттым.

Дьэ, бу киһибит Чурапчы оскуолатын аһан Улуу тренер Д.П. Коркинга эрчиллэн, кэлин Минскэй физкультурнай институтун бүтэрэн,

бу үлүгүрдээх ситиһиилэри ситиспитин, өссө мин кылгатын суруйдум, кини үөрэппит оҕолорун ситиһиилэрэ ити эрэ буолбатах. Аан бастаан Владик Андреев эмиэ киниэхэ дьарыктанан иһэн Керемсовка көспүтэ. Сыл түмүгүнэн хаста, хаста өрөспүүбүлүкэ чулуу тренерин аатын ылбытын киһи ааҕан сиппэт.

"Ньурба улуһун бочуоттаах гражданын" буоларыгар туох тийиэ-бэтэ буолла? Мин Будимир Григорьевичи Бочуоттаах ааты бэрдээрэри 3 сылы быһа турууластым даҕаны кыайбатым.

Бу үлүгүрдээх ситиһиилэрдээх, Араассыйа, Аан дойду, Олимпийскый ооньуларга тийиэ кыттыспыт үөрэнээччилээх Саха сиригэр аһыах киһи баара буолуо. Өскө улуус депутаттара, кырдык элбэх үтүөлүрдээх киһи эбит дьээн санаабытара буоллар, бийыл баҕас аһарыа этилэр.

Түмүгэр этиэх этим, өскө улуус депутаттара спорт эйгэтигэр маньык сыһыаннаһар буоллахтарына, оройуон спорда хайдах сайдарына?

М.И. НИКОЛАЕВ,
спорт бэтэрээнэ.

Сэргэх көрсүһүүлэр

Бу ый 11 күнүгэр, өрөбүлгэ Ньурба куорат аҕа саастаахтарын "Сардана" түмсүүтүн кытта Хатыыга, Маалыкайга тахсынан сүрдээх сэдэх тэрээһиннэргэ сылдыбышпын суррукка тиһэн "Ньурба" хаһыат аҕааччыларыгар билиһиннэриэхпин баҕарабын.

Хатыыга 2 чаас саҕана тийээппитин кытта "Утум" түмсүү сандалы остуолугар көрүстэ. Бу түмсүүгэ саҕа эдэр эбээ, эһээ буолбут эдэр дьонтон саҕалаан 80 сааһыгар тийбит аҕа саастаах дьон түмсүтэ эбит. Бу күн кинилэр Саҕа дьылы көрсө тэрийбит тэрээһиннэригэр "Сардана" түмсүүтэ ыңырылаах ыалдыттар буолан, бэйэлэрин эбэрдэ нүөмүрдэрин көрдөрдүлэр. Ол курдук ырыа арааһа ылланна, хоһоон да эбилиннэ, мелодист Александр Тарасович Божедонов айбыт ырыаларын ыллаата, ылыргы үңкүүлэри үңкүүлээтилэр, олохтоохтор сүрдээбин сэнээрдилэр. Коммунистическай партия сэкиритээрэ Александр Васильевна Никольева 10-тан тахса кырдыаҕастарга "Сэрии оҕолорун" мэтээлин, дастабырыаннаһын туттартаата уонна нэһилиэк талааннаахтара элбэх ырыаны ыллаатылар, ыалдыттар уонна олохтоохтор итии чэй иһэ-иһэ, араас саха аһылыгын аһыы-аһыы истинник кэпсэтиллэр, бэйэ-бэйэлэрин кытта чугастык билсиситилэр, миньигэс ас астаһыныгар күрэххэ турбут бүлүүдэлэри амаһан ыалдыттар сыана быһан кыайылаахтар бэлэх-туһах туттулар, араас остуол оонньууларын ыыттылар. Бүтэһиккэ эбээлэр бэйэ-бэйэлэригэр саҕа сылы көрсө бэлэх оҕорбуттарын бэлэхтэстилэр. Онтон мин түгэнинэн туһанан түмсүүлэр чилиэннэригэр, Дьокуускайга бара сылдьан түөрт Бүлүү бөлөх оройуоннарын сомоҕолуу түмсүү туох сорукутаах, сыаллаах тэриллэбитин, балаһыанньатын сибидии билиһиннэрдим.

Сарсыныгар нэһилиэк, оройуон саамы киэн туттар сиригэр - музейга сылдьан көрүү-истиин, сөбүү-махтайыы бөбө буоллубут.

Күнүс Маалыкай "Дьулуур" култуурунай киинигэр кэлэн эмиэ толору астаах сандалы остуолугар нэһилиэк кырдыаҕастара, "Иэйэхсит" уонна "Алаһа" Маалыкай уонна Малдыаҕар нэһиликтэрин эбээлэрин түмсүүлэрэ ытыс үрдүгэр түһэрэн көрүстүлэр. Бу күн манна эмиэ сылын айы түмсүүлэр көрсө Саҕа сылларын тэрээһинэ эбит. Кулууп иһэ тобус толору үөрбүт-көппүт кырдыаҕас эбээлэрэ, эһээлэрэ. Нэһилиэк баһылыга Петрова Наталия Семеновна мустубут дьону Саҕа сылынан эбэрдэлээн туран, 30 кырдыаҕаска "Сэрии сылын оҕолоро" диэн мэтээллэри, дастабырыанналары туттартаата, тэрилтэ салайааччылары үбүлүүдэх дьонноругар бэлэх туттартаатылар, олохторугар бары үтүнү, көрөһүн, кытаанах дорубуйаны баҕардылар. Олохтоохтор, ыалдыттар эбэрдэ тылларын этэ-этэ ырыа бөбөтүн ыллаатылар, босхо лотерея түнүгүн, тэрээһингэ кэлбит хас биридии киһи илиитигэр тутуурдаах, өттүк харалаах баралларын оҕорон соһуттулар да, үөртүлэр да. Сынныалан бириэмэтигэр урукку ырыаларын үңкүү-битии, хаартыскаҕа түһээһин, кырдыаҕастар барархаттар сирэйдэрэ сырдаан, бэйэ-бэйэлэрин кытта көрсөн истинник кэпсэтиһэн сүрдээбин астынан бардылар. Мин эмиэ түгэнинэн туһанан 4 Бүлүү бөлөх оройуоннарын сомоҕолуу түмсүү туһунан билиһиннэрдим, сүрдээбин сэнээрдилэр.

Түмүккэ, бу үс нэһилиэк сүрдээх сэргэтик ололорлор эбит дии санаатым уонна түмсүүлэр салайааччылары Ольга Иннокентьевна, Елизавета Петровна уонна Ульяна Петровна айымньылаахтык үлэли сылдьалларыттан астыным уонна кинилэргэ махтанабын бу курдук нэһиликтэрин дьонун түмэн өссө үлэлэрин кэнэтэн саҕа тэриллэбит 4 Бүлүү бөлөх оройуоннарын түмсүүтүгэр кириэн өссө киэн эйгэбэ таһааран, атын дьон үлэлэрин кытта билсэн, олохторо өссө түспүөхтүн.

"Сардана" түмсүү салайааччыта Улинова Евдокия Прокопьевна дьоннорун сыасым курдук тутаттан, сүрдээх иллээх, бэһилээһи баһыы дьону кытта кыра бириэмэбэ алтыһан, элбэҕи билэн-көрөн, аймах билэ дьоннорун кытта кэпсэтэн, сынныанан кириппиттэн астынан туран, кинилэргэ уонна сымнаҕас олохтоох, ичигэс мас-сыыналаах суоппарбытыгар Славаҕа улахан махтал.

Т.Д. НИКОЛАЕВА,
4 Бүлүү бөлөх оройуоннарын түмсүүтүн координатора.

Васильев Максим 7-с кылааска үөрэнэр. Киниэхэ бу үрдүк чинэс, бочуот бастыг үөрэбин, элбэх ситиһилэрин иһин тосхойдо.

Максим начаалынай оскуоланы, 6 кылааһы туйгунук үөрэнэн бүтэрбитэ. Кини оройуоннаабы, регионнаабы олимпиадалар көхтөөх кыттыылааҕа, кыайыылааҕа.

Кыра кылаастарга үөрэнибүттэн оройуонга ытыллар "Бастакы харды", "Афанасьевская" уонна "Тобоновская" аабыларга ситиһилээхтик кыттар, куруук бириистээх миэстэбэ сылдьар.

2013-2014 сылларга оскуолаҕа "Бастыг үөрэнээчи" номинация хаһаайына. Афанасьев А.Ф. аатынан уол оҕолорго бэриллэр стипендия хаһаайына. Ону таһынан Максим спордунан эмиэ үлүһүйэр, оройуоннаабы остуол тенниһигэр, күнүл тустууга күрэхтэһилэр.

Максим Васильев – Кремль Харыйатын Кыттыылааҕа

Егоров П.С. аатынан Акана орто оскуолатын бастыг үөрэнээччигэ Максим Васильев Кремль Харыйатыгар Ньурба оройуонун үөрэнээчилэрин аатыттан Улуу Москва куоракка барда.

призердара. 2013-2014 с.с. сайынгы оройуоннаабы "ЛОГОС" экологическай лаабыр көхтөөх кыттааччыта.

Кини оройуонга ытыллар предметнай олимпиадаларга барытыгар кыттар уонна куруук миэстэлэһэр.

2013-2014 үөрэх дьылыгар математикаҕа ситиһилэрэ манньктар:

Түөлбэбэ ытыллыбыт математикаҕа Бүтүн Арасыйыатаабы олимпиада кыайыылааҕа.

"Дьобур" өрөспүүбүлүкэтээҕи уопастыба ыппыт оройуоннаабы олимпиадатын призера.

"Ленскэй кыраай" физико-математическай форум "Математическай форум сессиятын" кыттыылааҕа, онно математическай бырааһыннык бастыг хамаандатын чилиэнэ.

"Дьобур-2014" региональной фестивалга математика олимпиадатын кыайыылааҕа.

"Эрудит" норуоттар икки ардыларынаабы математика дистанционнай олимпиадатыгар III-с миэстэлээх, "Математическай головоломкалар" Бүтүн Арасыйыатаабы дистанци-

оннай куонкуруска II-с миэстэлээх, Болгария Равда куоратыгар "Школа мастеров" сайынгы математическай оскуолаҕа үөрэнэн, олимпиадаларга миэстэлэһэн кэлбитэ. Максим бары өттүнэн дэгиттэр талааннаах, эргичи сайдылаах оҕо.

М.Ю. Лермонтов 200 сааһыгар ытыллыбыт оройуоннаабы литературнай бырааһынныкка уус-уран аабы күрэбин кыайыылааҕа. Марха түөлбөтигэр ытыллыбыт "Мы вместе - сила, воля, взлет! Стремления новые, движения, вперед!" коммунарскай сбора "Лучший бизнесмен" номинация хаһаайына.

Максим быйылгыттан оройуонга ытыллыбыт география, биология, нуучча тылын олимпиадаларыгар ситиһилээхтик кыттына.

Бастыг үөрэнээчи Максим Васильев элбэх оҕолоох Васильевтар дьыэ күргэн улахан оҕолоро. Аҕата Васильев Василий Васильевич "Куду" бааһынай хаһаайыстыба салайааччыта. Кини сылыг итиитинэн, баайыгынан дьарыктанар. Ньурба, Бүлүү бөлөх оройуоннарыгар ат сүүрдүүтүгэр кини аттара куруук бириистээх миэс-

тэбэ сылдылар. Кини быһый аттара Ньурбаҕа ытыллыбыт республиканскай ыччат ыһаҕар хамаанданан I миэстэни, 2012 с. Дьокуускайга саха аттарыгар 600 м. сүүрүүгэ II-с миэстэни, 2012 с. Ньурбаҕа Олонго ыһаҕар хамаанданан I миэстэни, 2014 с. Үөһээ-Бүлүүгэ И.Н. Барахов төрөөбүтэ 100 сааһыгар аналаах ыһааха I миэстэни ылбыта.

Ийэтэ Васильева Наталья Викторовна Егоров П.С. аатынан Акана орто оскуолатын саха тылын уонна литературатын учуутала. Балтылара Кристина, Виолетта үөрэхтэригэр эмиэ үчүгэйдэр, "Кыымчаан" үңкүү бөлөбүн кыттыылаахтара. Оскуолаҕа, оройуонга ытыллар олимпиадаларга, куонкурустарга эмиэ ситиһилэрдээхтэр. Кыра кыыстара Эвелина "Мичээр" оҕо уһуяанын итиллээччигэ.

Максими, кини төрөппүттэрин, биригэр төрөөбүттэрин, эбээлэрин, эһээлэрин, аймах-билэ дьонун үрдүк ситиһилэринэн, кэлбит Саҕа дьылынан эбэрдэлибин! 2015 сэл эһиэхэ үлэбэ, үөрэххэ үрдүк ситиһилэри аҕаларын баҕарабын, дьол-соргу, уостубат уйгу тосхойдун!

Саха төрүт оонньуулары – норуот сайдыытын кэрэһитэ

Егоров П.С. аатынан Акана орто оскуолатыгар, Акана нэһилиэгэр төрөөбүт дойдутун Аканатын оройуонга, өрөспүүбүлүкэбэ аатырдыбыт бастыг ньириг көрөөччү, Ленин уонна Үлэ Кыһыл Знамята уордунан, "Үлэбэ килбиэнин иһин" мэтээл, 1976, 1983 сыллардаабы Бүтүн Союзтаабы норуот хаһаайыстыбатын быыстапкатын боруонса мэтээллэрин хаһаайына, Коммунистическай партия 24 сыһын делегата Егорова Елена Дмитриевна 80 сааһыгар аналаах саха төрүт оонньууларыгар, хабылыкка уонна хаамыскаҕа күөн күрэс буолла.

Саха төрүт оонньуулары омук эт-хаан, өй-санаа өттүнэн сайдыытын туоһунан буолаллар. Былыр сымса туттуу-хаптыы, кыраҕы харах, холку быһыы-майгы, инникини ырыҕалыыр дьобур бэркэ сыаналанаара, оттон хабылык, хаамыска тарбаҕы сайыннарар, тулууру, сымсаны эрийэр буоланнар, саха дьонно бэркэ сөбүлээн оонньуур.

Хабылыктыгар, хаамыскалыгар ураты усулуобуйа ирдэммэт, үп-харчы өттүнэн ороскуота суох. Ол да буоллар спорт атын көрүнгүрүтүн этэ-бэһэ суох тыҥаһыннаах, көхтөөх. Остуол оонньуулары этиһиини, толкуйдуур дьобуру сайыннараллар, сымса-сылбырҕа буоларга эрчийлэр. Оҕо кыра сааһыттан дэгиттэр сайдылаах

буола улаатарыгар олук уураллар. Оҕолор сымса тарбахтаах, булгас ойдөөх, түргэн толкуйдаах буола улааталлар.

Хабылыкка, хаамыскаҕа ытыллыбыт күрэхтэһиигэ Ньурбаттан, Сүлэттэн, Аканаттан икки хамаанда күөн көрсүстүлэр. Күрэхтэһээчилэри оскуола дириэктэрэ Федоров Д.А., Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕириитин туйгуна, РФ уопсай үөрэхтэһиинин бочуоттаах үлэһитэ, Саха Сирин үөрэбин Министиритибэтин "Свет добра" бэлиэ, "Гражданскай килбиэн" хаһаайына, Ньурба оройуонун бочуоттаах олохтооҕо Никифоров В.А., "Акана

нэһилиэгэ" муниципальнай тэриллии баһылыгын солбуйааччы Васильева С.В. эбэрдэлээтилэр.

Күрэхтэһии балаһыанньатын, саха төрүт оонньууларын туһунан Саха Өрөспүүбүлүкэтин физкультураҕа уонна спортка үтүөлээх үлэһитэ, Арасыйыа үөрэҕириитин туйгуна, Ньурба улуунун, Малдыаҕар нэһилиэгин бочуоттаах олохтооҕо, спорт, педагогическай үлэ бэтэрээнэ, "Урожай" уопастыба бэрэссэдээтэлэ Николаев М.И. билиһиннэрдэ.

Күрэхтэһээчилэри хомсучт Лукин Афоня, "Кыымчаан үңкүү бөлөбө", эдэр, кэскил-

лээх ырыаһыт Прокопий Николаев, Егорова Е.Д. сиэнэ, Акана оскуолатын учуутала Неустроева Лаура эбэрдэлээтилэр.

Күрэх түмүгэ манньк буолла: I миэстэни Акана бастакы хамаандата Васильев М.Н., Гаврильев М.А., Иванова Г.Н., Тартакынов Андрей, Иванова Диана, II миэстэни Петров И.И., Иванов Г.И., Иванова Л.В. састааптаах Ньурба хамаандата, III миэстэни Николаев П.А., Давыдов Г.А., Алексеева Л.Т., Лукин Афоня, Васильева Аитыына састааптаах Акана иккис хамаандата ыллылар.

Хабылыкка, хаамыскаҕа абсолютнай күрэххэ оҕолорго Тартакынов Андрей 60 очколанан тэнгнээбин булбата, II миэстэ - үһүс кылаас үөрэнээччигэ Семенов Ньургун, III миэстэ Лукин Афоня буоллулар. Улахан дьонго I миэстэ - Акана оскуолатын учуутала Васильев М.Н., II миэстэ - Гаврильев М.А., III миэстэ - Никифорова Люция (Сүлэ).

Бастабыт Акана хамаандата Кубогунан наҕараадаланна. Бириистээх миэстэни ылбыттар - грамотанан, Егорова Е.Д. - Уордьаннаах Дьэлиэнэ бириистэринэн наҕараадаланналар.

Төһө да 50 тахса кыраадыстаах тымны буолбутун иһин ыраахан айаннаан көхтөөхтүк кыттыбыт ыалдыттарбытыгар махтанабыт.

РСФСР үөрэҕириитин туйгуна, "Учууталлар учууталара" Ньурба оройуонун бочуоттаах олохтооҕо Гаврильев М.А., эдэр учуутал Барабанскай Н.Н. оҕону эт-хаан өттүнэн сайыннарыга араас өрүттээх үлэни ыыталлар.

Кинилэр оскуолаҕа орто саастаах оҕолорго бэрт интэриһинэй, өбүгэ төрүт оонньууларын билиһиннэртэ анал-

Араас өрүттээх үлэни ыытамалар

лаах күрэхтэһиини тэрийдилэр. Бу оонньуулары ыытарга оҕолор саха оонньууларын билиһиннэр-көрдүннэр диэн оонньууга туттулар тэриллэри онотторбуттар. Саха булкалка туттулар тэриллэрин эдэр учуутал Еремеев Е.А. салалтатынан үөрэнээчилэр үлэ уруо-

гар оҕорбуттар.

Өбүгэбит оонньуулары аҕыс түһүмэбинэн барда: мунхалааһын, күөгүлээһин, дулбаалаһын, хаас ытыыта, тэптиргэ иитэн кубоох бултааһына, наарта ойуута, таһаҕас таһыыта, бэчимэ тардыы.

Элбэх зрийсилээх кири-

сиилэр түмүктэринэн I миэстэни Николаев Револлий, II миэстэни Сергеев Егор хамаандалара ыллылар.

Оҕолор бэрт интэриһинэй, сонун күрэхтэһиигэ кыттан, билэн-көрөн, үөрэн-көтөн дуоһуйан тарҕастылар.

ИВАНОВА А.С.